

1. Türgiş hakani Sulu Kağan, Emevilerle mücadele ederek Orta Asya'nın Müslümanlaşmasını engellemiştir. Hazarlar ise Hz. Osman Dönemi'nde yapılan Belencer Savaşı ile Kafkasların Müslümanlaşmasını engellemiştir.

Cevap: C

2. Ölülerin mumyalanması, oda şeklinde mezarların yapılması (Kurganlar) ve mezarlar etrafında balballar dikilmesi ahiret inancının varlığını kanıtlayan uygulamalardır. Ayrıca cennet ve cehennem anlamlarına gelen uçmağ-tamu terimleri, ölülerin eşyaları ile gömülmesi de ahiret inancının varlığını kanıtlamaktadır.

Cevap: C

3. A, B, C, E seçeneklerinde yer alan bilgiler "kut inancı" ile ilgili doğru bilgilerdir. Ancak D seçeneğinde yer alan bilgi yanlıştır. Zira "kut yetkisi" kapsamında dini (teokratik) yetkiler yer almaz.

Cevap: D

4. Orhun Yazıtları, tarihi - edebi - siyasi - askeri - toplumsal vurguları olan çok yönlü bir kitabdır. Sadece siyasetname olarak değerlendirilemez.

Cevap: A

5. Peçenekler, hem Avrupa'da hem de Orta Asya'da varlık gösteren Türk topluluklarından biridir. Yani geniş alanlara yayılmıştır. Peçenekler Bizans Devleti'nde paralı (ücretli) askerlik yapmışlardır. Çaka Beyliği ve Selçuklularla anlaşarak İstanbul'u kuşatmasıdır. İstanbul, Ortodoksların en önemli merkezleri arasında yer alır. Ancak, Peçenekler için Türk devletleri arasında en güçlüsü demek yanlış bir tabirdir.

Cevap: D

6. Fresko duvar resmi demektir. Yani bina içine yapılan resimlerdir. Ev olan yerde kesin olarak yerleşik hayat vardır. Sulama kanalları tarım arazilerini sulamak için yapılır. Tarım yapılan yerde kesin yerleşik hayat vardır. Ancak buğday tanelerinin veya yarıklarının olması yerleşik hayata kanıt değildir, çünkü bunlar ticaretle de alınmış olabilir.

Cevap: E

7. Mani dini, hayvansal gıdaları yasaklayan, insan ve hayvan öldürmeyi men eden bir dindir. Yine bu inançta iyilik (ışık) övülürken kötülük, karanlık olarak tasvir edilmiştir. Dini ortaya çıkaran Mani adlı rahip ressam olduğundan, sanat ve edebiyat Uygurlar arasında gelişmiştir. Öldürmeyi yasaklayan bir inanç savaşçılık vasfını geliştirmez, aksine köreltir.

Cevap: B

8. İslamiyet öncesi Türk topluluklarında ölülerin gömüldüğü mezarlara "Kurgan" denir.
Şaman: İlk Türklerde din adamlarına verilen isim.
Sav: İlk Türklerde atasözü.

Sagu: Eski Türklerde cenazelerde söylenen ağıt veya şiir.

Balbal: İlk Türklerde ölen kişinin mezarının başına dikilen küçük taşlardır.

Cevap: D

9. Avrupa'ya göç ettikten sonra Hristiyanlaşan ilk Türk Boyu Avarlardır. Orta Asya'da Gök Tanrı dinini terk edip başka bir dini (Maniehizm) benimseyen ilk Türk devleti Uygurlardır.

Cevap: C

10. – Kırgızlar Moğollara yenilip Ötüken'i kaybetmişlerdir.

– Orta Asya'daki Arap (Emevi) saldırılarına, Sulu Kağan zamanında Türgişler karşı koymuştur.

– İlk düzenli orduyu Asya Hun hükümdarı Mete Han kurmuştur. (Onluk Sistem)

– İstanbul'u kuşatan Türk boyları: Avarlar (ilk kez) Bulgarlar, Peçenekler, Çavundurlar (Çaka Bey) ve Kayılar (Osmanlı)'dır.

(Hazarlara ait bir faaliyet verilmemiştir.)

Cevap: B

11. İslamiyet öncesi Türklerde demircilik gelişmiştir. Özellikle Göktürkler, demircilikte gelişmişlerdir. Türkler göçebe bir hayat yaşadıkları için dokumacılıkta da ilerlemişlerdir. Ama hat sanatı İslamiyet ile birlikte gelişme göstermiştir. Bu dönemde hat sanatı görülmemiştir.

Cevap: C

12. Türklerin çeşitli bölgelerde varlık göstermesi Türk adının kelimesine de bir çok anlam yüklenmesine neden olmuştur. Çin kaynakları; miğfer, Uygur metinleri; güçlü ve kuvvetli, Kaşgarlı Mahmut; olgunluk çağı, Ziya Gökalp; kanun ve nizam sahibi olarak Türk kelimesinden bahseder. Kut Almış diye biranlamı yoktur.

Cevap: E

13. Orhun Kitabeleri Köktürkler (I), Oğuz Kağan Destanı Hunlar (II), Karabalgasun Yazıtları Uygurlar Dönemi'ne aittir.

Cevap: A

14. Hazarlar, İslamiyet öncesi Türk Devletleri arasında tek Musevilik dinini kabul eden devlettir. Avarlar ve Kıpçaklar Hristiyanlık dini kabul eden Türk topluluklarıdır.

Cevap: B

1. Bizans ve Grek kaynaklarında "İskit", Arap ve İran kaynaklarında "Saka" adıyla geçen ve Türk oldukları bilinen topluluk, kuyumculuk ve madencilik alanlarında ileri gittikleri için "Bozkırın Kuyumcuları" olarak anılmışlardır.

Cevap: E

2. Yabgu, ülkenin batısını yönetmekle görevli olan hükümdarın kardeşidir.

Atabey, ilk Türk İslam devletlerinde şehzade eğitmenidir.

Şihne, ilk Türk İslam devletlerinde askeri validir.

İnal, ilk Türk devletlerinde şehzade eğitmenidir.

Şad, ilk Türklerde idare ve yönetim tecrübesi kazanması amacıyla boyların başına gönderilen hakan çoçğudur.

Cevap: D

3. Ergenekon Destanı Köktürklerin millî destanıdır.

Cevap: E

4. Hazarlar Kafkaslardan İran'a oradan da Doğu Avrupa'ya uzanan topraklara egemen olmuş, Kürk Yolu ticaretini kontrol altına alarak bu sahanın Türkiye olarak anılmasını sağlamışlardır. Hazar Devleti hakimiyet çağına "Pan Hazaria" ya da "Hazar Barış Çağı" adları da verilmiştir.

Cevap: C

5. Tam anlamıyla yerleşik yaşamı benimseyen Uygurlar mimari, şehirleşme toprak idaresi, mülkiyet ve ticaret hukuku alanlarındaki ilk uygulamaları başlatmışlardır.

Cevap: D

6. Kut inancına bağlı olarak şekillenen geleneksel Türk egemenlik anlayışına göre, ülke hükümdar ve ailesinin ortak mülküdür, yönetme yetkisi kan yoluyla hanedan üyelerine geçer, tahta sahip olabilmek için kut soyundan olanlar genelde taht kavgaları yapmıştır. Bazen veliaht tayin edildiği ya da Kurultay'ın yeni hükümdarı belirlediği de gözlenmiştir. Ancak her komutanın taht hakkı olduğu söylenemez, zira taht hakkı kut soyundan gelenlere özgüdür.

Cevap: D

7. Avrupa Hun hükümdarı Uldız 395'ten itibaren Anadolu'ya akınlar yapılması için komutanları Basık ve Kur-sık'ı görevlendirmiştir. Diğer hükümdarlar zamanında Anadolu akınları görülmemiştir.

Cevap: B

8. Türk töresinin değişmez hükümleri; könüllük (adalet), tuzluluk (genellik), kişilik (insanlık), kayra (iyilik) ve uzluk (fayda). Bu hükümlere bağlı kalınarak töre çağın şartlarına göre güncellenmiştir. Oksızlık (Bağımsızlık) devlet olmanın temel şartıdır.

Cevap: A

9. Tilmaç, çevirmen ya da tercüman manasına gelir ve yazışmalardan sorumludur. Askeri bir görevi ya da vasfı söz konusu değildir.

Tolga: Askerlerin başlıklarıdır.

Turan: Kadim bir Türk savaş taktiğidir.

Tarkan: Türklerde ordu komutanlarıdır.

Yelme: Kadim bir savaş takdiğidir. Keşif amaçlı öncü birliklerin yaptığı akınlardır.

Cevap: E

10. "Türklerin Kalbi", "Kutlu Vatan", "Kutlu Orman" ya da soruda verilen unvanlarla anılan kadim Türk şehri ÖTÜKEN'dir.

Cevap: C

11. Avarların askeri teşkilatının temelini oluşturan, Altay Dağları civarında demircilik yapan AŞINA ailesinin kurduğu Göktürk Devleti, Orta Asya'nın en geniş sınırlarına, ikinci hakimiyet dönemlerinde Bilge Kağan zamanında ulaşmışlardır.

Cevap: E

12. Kürşat, Nişufu, Funien ve İleriş (Kutluk) isyanları sonunda bağımsız olan milliyetçi ve vatanseverlik vurgularını ön plana çıkaran II. Köktürk Devleti (Kutluk) bu yönü ile Türkiye Cumhuriyeti'ne benzetilir.

Cevap: A

13. İlk Türk devletlerindeki destanlar; İskitler – Şu Destanı, Alp Er Tunga Destanı Hunlar – Oğuz Kağan Destanı Köktürkler - Bozkurt Destanı, Ergenekon Destanı Uygurlar – Türeyiş Destanı, Göç Destanı Kırgızlar – Manas Destanı

Cevap: B

14. İlk Türk devletlerinde toplum yapısını oluşturan kavramlar sırasıyla; Oguş (aile) – Urug (sülale) – Boy (bod, sülaleler birliği) – Budun (millet) – İl (devlet) şeklindedir.

Cevap: D

15. Uygurların yerleşik hayata geçmesi ile birlikte kültür, bilim, sanat alanlarında önemli değişimler görülmüştür. Ticari ilişkilerin artması, bireyler arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözmek için kuralların yazılı hale getirilmesini gerektirmiştir. Bu durum hukuk alanında belgelerin oluşturulmasını sağlamıştır.

Cevap: C

1. Türkistan'ı işgal etmek isteyen Çin Ordusu'na karşı Talas Bölgesi'nde yapılan Talas (Atlı) Savaşı'nda Karluk süvarileri savaşın kazanılmasında etkili olmuş ve bu sırada Müslüman olmuşlardır. (İlk Müslüman Türk boyu Karluklardır.)

Cevap: B

2. Türk – İslam devletlerinde sivil mimarilerin başlıcaları şunlardır; imarethane, saray, köşk, köprü, ev, hamam, çeşme, tabhanedir. Kale ise askeri mimari de yer almaktadır.

Cevap: E

3. Ani'yi fethinden dolayı Alparslan'a "Ebu'l Feth", Abbasi halifesini Şii Büveyhoğulları baskısından kurtarmasından dolayı Tuğrul Bey'e "Doğu'nun Batı'nın Sultanı" unvanı verilmiştir. Aynı unvan ilerleyen süreçte Melikşah'a da verilmiştir.

Cevap: A

4. Hindistan'a hakim olan Gazne ve Babür gibi devletler, Irak - Suriye'ye egemen olan Eyyübiler ve Mısır'a sahip olan Memlükler'in kurucuları ve orduları Türk olsa da halkın çoğunluğu farklı etnik unsurlardan oluşmuşlardır, bu durum devletlerin çabuk dağılmalarının temel nedeni olmuştur.

Cevap: C

5. Kafkaslarda Batu Han, Altınorda Hanlığı'nı Çin'de Kubilay kendi hanlığını, İran'da İlhanlılar (Hülagü), Türkistan'da Çağatay kendi hanlığını Cengiz Han'ın soyundan olarak ve onun topraklarında kurmuşlardır. Hindistan'a hakim olan Babürler ise Timur soyundan gelir ve Cengiz'in soyundan değildir.

Cevap: D

6. A, B, D, E seçeneklerinde hükümdarlar ve faaliyetleri doğru eşleştirilmiştir. Ancak C seçeneğinde verilen Ani Kalesi'nin fethedilmesi Tuğrul Bey'in değil **Alparslan**'in faaliyetidir.

Cevap: C

7. Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda Karluk, Yağma, Çiğil, Tuski, Ezgiş, Bulak boyları etkili olmuştur.

Cevap: C

8. Uygurlar yıkıldıktan sonra yerlerine Karahanlılar kurulmuştur.

Cevap: E

9. Siyasetname'nin yazarı Büyük Selçuklu Devleti veziri Nizamülmülk'tür.

Cevap: A

10. A, B, D, E seçenekleri kılıç hakkı uygulamasının amaçlarıdır. Ancak Alparslan Dönemi'nde İran ve Anadolu'yu yani Büyük Selçuklu hakimiyet sahasını tehdit eden bir Moğol istilası söz konusu olmamış, ayrıca ülke merkezini Anadolu'ya taşıma amacı da güdülmemiştir. Moğol İstilasası 13. yy'dan itibaren başlamıştır.

Cevap: C

11. Büyük Selçukluların kuruluşunda Kınık Boyu etkili olmuştur.

Cevap: E

12. **Hacip:** Saray memurlarının en rütbelisidir.

Serheng: Merasim çavuşudur.

Hares: Saray celladı. Saraya karşı suç işleyenlerin infazını yapar.

Tastdar: Abdar da denir. Sarayın temizlik işlerinden sorumludur.

Şihne: Eyalet valisi (askeri ve idari amir).

Cevap: A

13. Gazneli Mahmut, Abbasi Halifesi'ni Şii Büveyhoğulları'nın baskısından kurtarmıştır. Halife, Gazneli Mahmut'a "koruyan, kollayan" anlamlarına gelen "Sultan" unvanını vermiştir. Türk tarihinde ilk kez sultan unvanını kullanan kişi Gazneli Mahmut olmuştur.

Cevap: C

14. Hat, Arap harfleriyle güzel yazı yazma sanatıdır. Çini, Fırınlanmış bir yüzeyi sırlanmış toprağın çeşitli renk ve motiflerle süslenmesidir.

Nakkaşlık, minyatür sanatıyla uğraşan kişilere denir.

Tezhip, altın tozu veya boya kullanılarak kâğıt üzerine bitkisel motif ve geometrik desenlerle yapılan süslemedir.

Vitray, cam süsleme sanatıdır.

Cevap: A

15. Utbi, 1021'de, "Tarih-i Yemin" adlı eserini bitirerek Sultan Mahmut'a sundu. Utbi, bu eserde Sultan Mahmut'un seferlerini abartılı övgülerle dile getirdi.

Cevap: C

1. Felsefe, müzik ve psikoloji ilimleri ile ilgilenen pozitif bilimlere önem veren, Avrupalıların "Al Pharabius" dediği Farabi, "İhsa'ül Ulum" eserinde bilim dallarını tasnif ederken, "El Medinet'ül Fazıla" eserinde medeniyetleri incelemiştir.

Cevap: B

2. "Divan-ı Hikmet" eserinin yazarı kendi adıyla anılan tarikatin da lideri olan Hoca Ahmet Yesevi, Piri Türkistan adıyla da bilinir.

Cevap: D

3. Hilat, halifenin hükümdara yolladığı cübbe; tıraz, halifenin yolladığı hediyeler; menşur, halifenin hükümdara unvan vermesi olarak hükümdarların halifeyi tanıdığı'nın göstergesidir. Unvan alma eski Türk geleneğidir. Halifeye bağlılık bildirmez.

Cevap: C

4. Türk – İslam devletlerinde hukuk şer'i hukuk ve örfi hukuk olmak üzere ikiye ayrılırdı. Şer'i hukukun baş kadısı Kadı'ül Kudat, örfi hukukun başkanı Emir-i Dad'tır. Örfi hukuk, şer'i hukuka ters düşmezdi. Bu parçaya baktığımızda örfi ve şer'i hukukun olması hukukta birlik olmadığını gösterir. Yani tek bir hukuk sistemi yoktur. Türk – İslam devletlerinde hukuk başkanları farklıdır. Çünkü örfi hukuk ve şer'i hukuk başkanları aynı değildir.

Cevap: D

5. Tonyukuk, Kutluk Devleti'nde Bilge Kağan ve Kültigin dönemlerinde vezirlik yapmıştır. Ömer Hayyam, Melikşah Dönemi'nde Celali Takvimi'ni hazırlamıştır.

Kaşgarlı Mahmut, Karahanlı Devleti'nde Kutadgu Bilig adlı eseri yazmıştır.

Ahmet Yesevi, Karahanlı Devleti'nde Piri Türkistan olarak bilinen ilk mutasavvıftır.

Nizamülmülk, Büyük Selçuklu Devleti'nde Alparslan ve Melikşah dönemlerinde vezirlik yapmış ve Siyasetname adlı eseri bulunan kişidir.

Cevap: E

6. Hititlerden beri uygulana gelen toprak idaresi sistemi (İKTA) Türk devletlerine Arap - İslam Devleti'nin etkisi ile geçmiştir. Bizans'ın da benzer sistemler uygulaması, sistemin Bizans'tan örnek alındığını kanıtlamaz. Asya Hunları göçebe bir devlet olduğu için bu sistemi uygulamamıştır.

İkta sistemi ile taşrada vergi toplama, toprakların devamlı olarak işlenmesini sağlama ve topraktan geçen bir ordu oluşturulması sağlanmıştır. Yöneticilere ikta verilmesi Gazne, askeri sistemi de kapsayan ikta sistemi, Büyük Selçuklu Devleti'nde başlatılmıştır.

Cevap: A

7. Batu Han tarafından kurulan, Doğu Avrupa'dan Kafkaslara uzanan sahaya egemen olup Rusların birleşip güçlenmesini önleyen, Rusları Karadeniz'den uzak tutan ve 16. yy'da Timur Devleti tarafından yıkılan **Altın-orda Hanlığı**, İslamiyet'i benimseyip Türk kültür özelliklerini özümseyen ilk Moğol - Türk hanlığı olmuştur.

Cevap: E

8. Kubbet'ül İslam şehirleri 3 tanedir. (Belh, Ahlat ve Buhara)

Cevap: E

9. Tolunoğulları 868'de Mısır'da kurulmuş ilk Türk - İslam devletidir. 7. yy'da kurulan İtil Bulgarları, 920'de Almış Han zamanında İslamlaşmış ve Kafkaslarda İslamlaşan ilk Türk devleti olmuştur. 840'ta Türkistan'da kurulan Karahanlılar, 922'de Satuk Buğra Han zamanında İslam'ı resmi din olarak kabul ederek Türkistan'da İslam'ın öncüsü olmuştur.

Cevap: A

10. Amil; vergilerin toplanmasından sorumlu olan görevlidir. Sınır boylarında hükümdar adına otoriteyi sağlayan görevli Mirliva'dır.

Cevap: B

11. "Devlet hanedanının ortak malıdır." anlayışı eski bir Orta Asya geleneğidir.

Cevap: B

12. Büyük Selçuklular kuruluş aşamasında Gaznelilerle mücadele hâlinde olmuştur.

Cevap: C

Test 5 Çözümü

1. Türkler Anadolu'ya yerleşme amaçlı akınları Malazgirt Savaşı sonrası düzenlemiştir.

Cevap: D

2. Artuklular; Mardin, Elazığ, Batman, Diyarbakır / Mengücekler; Divriği, Kemah / Saltuklular; Erzurum, Kars, Artvin / Danişmentliler; Sivas, Tokat, Kayseri, Malatya / Çaka Beyliği; İzmir ve çevresine egemen oldu.

Cevap: A

3. Tokat (Niksar) Yağlıbasan Medresesi Anadolu'da Türklerin yaptığı ilk medresedir. Eser Danişmentliler tarafından yaptırılmıştır.

Cevap: E

4. Kemah ve Divriği; Mengüceklerin hakimiyet sahası olduğundan buralarda Artuklu eserlerine rastlanamaz. Artuklular; Diyarbakır, Mardin, Batman, Elazığ (Hasankeyf, Harput) bölgelerine egemen olup buralarda eserler vermişlerdir.

Cevap: B

5. İlk dönem Türk beyliklerinin en güçlüsü Danişmentliler'dir. Peçeneklerle anlaşıp İstanbul'u kuşatan Çaka Beyliği'dir. Üç Kümbetler Kale Camii Saltuklulara aittir. Anadolu'da Divriği Şifahanesi'ni Mengücekliiler yaptırmıştır. (Artuklulara ait bir faaliyet verilmemiştir.)

Cevap: D

6. Anadolu Selçuklu Devleti'nde ikta (arazi-dirlik-tarım) işlerini Divan-ı Pervane yürütür, bu divana Pervaneci başkanlık ederdi.

Divan-ı Arz: En üst ordu divanıdır.

Divan-ı Mezalim: En üst örfi mahkemedir.

Risalet Divanı: Elçi kabul divanıdır.

İstifa Divanı: Mali işler divanıdır.

Cevap: B

7. Mesnevi, Mektubat, FihiMafih, Divan-ı Kebir, Mecalis-i Seba Mevlana'nın başlıca eserleridir. Divan-ı Hikmet ise Hoca Ahmet Yesevi'nin eseridir.

Cevap: D

8. Yunus Emre, Risalet'ün Nushiye'nin yazarıdır ve Tap-tuk Emre dergahında yetişmiş bir mutasavıftır. Sadrettin Konevi, Muhittin Arabi'nin Vahdet-i Vucut felsefesini savunan Konevi tarikatının kurucusudur. Makalat'ın yazarı, Bektaşî tekkesinin kurucusu olan Hacı Bektaş-ı Veli, Hünkar ve Sultan uvanları ile de anılmıştır.

Cevap: C

9. I. Kılıç Arslan I. Haçlı Seferi'ne, Sultan Mesut II. Haçlı Seferi'ne karşı koymuştur.

Cevap: D

10. Nizamiye Medreseleri Büyük Selçuklu Döneminde yapılmıştır.

Cevap: E

11. İlk Türk beyliklerinin özellikleri; 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmuşlardır. Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında katkıda bulunmuşlardır. Beylikler isimlerini kurucularından almışlardır. Anadolu'yu bayındır hale getirmişlerdir. Ancak Büyük Selçuklu Devleti tarafından değil Anadolu Selçuklu Devleti tarafından yıkılmışlardır.

Cevap: E

12. I. Mesut döneminde Bizans kaynakları Anadolu'ya Türkiye demeye başlamış, Anadolu'daki Türk hakimiyeti I. Mesut döneminde pekiştirilmiştir. (12. yy)

Cevap: D

13. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da İkinci Beylikler Dönemi başlamıştır. Bu beylikler arasında denizci beylikler de bulunmaktadır. Aydınoğulları (Aydın), Cankik Beyliği (Orta Karadeniz), Çobanoğulları (Kastamonu), Karesioğulları (Balıkesir) çevrelerinde yani deniz kıyısında kuruldukları için denizcilik faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Ancak Eratna Beyliği, Sivas'ta kurulmuştur. Denizci bir beylik değildir.

Cevap: C

14. Selçuklular ticaretin gelişmesi için şehirlerarasında yollar, köprüler, hanlar, kervansaraylar, bedestenler yapmışlardır. Tüccarları korumak için sigorta sistemini başlatmışlardır.

Cevap: C

15. Artuklular zamanında yaşamıştır. Haberleşme, kontrol, denge kurma ve ayarlama ilmi olan sibernetiğin kurucusu El Cezeri'dir.

Cevap: A

Test 6 Çözümü

1. Malazgirt Savaşı ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılarak Türkler kitleler hâlinde Anadolu'ya yerleşmiştir. Asya'da başlayan Moğol istilası Türklerin Anadolu'ya yönelmelerini sağlamıştır. Ancak Haçlı Seferleri Türklerin Anadolu akınlarını yavaşlatmıştır.
Cevap: A
2. Alanya'nın fethi ve Suğdak'ın alınması I. Aleaddin Keykubat Dönemi gelişmeleridir. Ancak Anadolu Selçuklularının ilk altın parası II. Kılıçarslan zamanında basılmıştır.
Cevap: C
3. Harzemşah hükümdarı Celaleddin Harzemşah'ın, Ahlat'ı yağmalaması üzerine Aleaddin Keykubat 1230 Yassıçemen Savaşı ile bu ülkeye son vermiştir.
Cevap: A
4. IV. Haçlı Seferi'nde Latinler İstanbul'u işgal etmiş, sefer Bizans üzerinde etkili olmuştur. Kumdanlı (Miryakefalon) Savaşı Anadolu'nun Türk yurdu olduğunu kesinleştirmiştir. Fütüvvet yapılanması Anadolu'nun Türkleşmesini hızlandırmıştır. Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması, Anadolu Türk siyasi egemenliğini geliştirmiştir. Anadolu Selçuklu Devleti'nin Harzemşahlara son verdiği Yassıçemen Savaşı ise Anadolu'yu Moğol istilasına açık hale getirmiş olduğundan Anadolu Türk varlığını tehdit eden bir gelişme olmuştur.
Cevap: C
5. A, C, D, E seçenekleri Köseadağ Savaşı'nın sonuçları arasında yer alır, ancak Türklerin batıya ilerleyişi bu savaş ile durmamış aksine doğuda Moğol istilasından kaçan Türkler Batı'ya doğru göç etmişlerdir. Bizans sınırındaki uç beyliklerine sığınarak yeni yurtlar aramışlardır.
Cevap: B
6. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu Selçuklu Devleti'nden ayrılarak kurulan, Karamanoğulları varislik iddiası ile Anadolu'nun hakimi olmaya çalışmıştır.
Cevap: C
7. Germiyanogulları Kütahya çevresine egemen olmuş bir Türk beyliğidir. Sivas'ta Eretna ve Kadı Burhaneddin beylikleri egemenlik kurmuşlardır. (Diğerleri doğrudur.)
Cevap: C
8. İzmir - Aydın civarın Haçlı ve Bizans yönetimlerinin elinden alarak buralarda kendi beyliğini kuran Aydınoğlu Umur Bey, Haçlı donanmaları ile savaşmış Ege'deki adalardan bazılarını fethetmiştir.
Cevap: B

9. Emir'ül Sevahil (Sahillerin Emiri) ve Reis'ül Bahr (Denizlerin Reisi) Anadolu Selçuklu donanma komutanlarının unvanlarıdır. Emir'ül Müminin; müminlerin emiri (halife), Reis'ül Küttap; divan katiplerinin başı (Osmanlı'da) demektir.
Cevap: A
10. Türkiye Selçuklu Devleti kurucusu Kutalmış Süleyman Şah'ın mezarı Suriye sınırları içinde Eşme Köyü'ndedir.
Cevap: C
11. I. Haçlı Seferi'nin Anadolu üzerine yapılması ve başarılı olması sonucunda, I. Kılıç Arslan başkenti Konya'ya taşımak zorunda kalmıştır.
Cevap: A
12. Özellikleri verilen beylik, Osmanlıların sınır komşusu olan Karesioğullarıdır. Çanakkale Boğazı'nda denizcilik yapan Karesioğulları, Rumeli'ye geçişi kolaylaştırmışlardır.
Cevap: D
13. Türk İslam devletlerinde ikta, Osmanlı'da tımar adıyla uygulanan sistemin yararları;
  - Devlet adamlarının maaşları karşılanmıştır.
  - Hazineden para çıkmadan büyük bir ordu beslenmiştir.
  - Üretimde süreklilik sağlanmış, taşrada devlet otoritesi artmıştır.
  - Göçebe Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesi sağlanmıştır.
  - Vergilerin toplanması kolaylaşmıştır.
  - Bayındırlık hizmetleri gerçekleşmiştir.İkta sistemindeki araziler devlete aittir. Bu sistemin Mülk arazileri artırmak gibi bir amacı yoktur.
Cevap: E
14. Anadolu Selçuklu Devleti ticareti geliştirmek için;
  - Anadolu'da kervansaraylar yaptırmıştır.
  - Tüccarların zarar gören mallarını sigorta sistemiyle karşılamıştır.
  - Yabancı devletlerle ticaret antlaşmaları imzalayarak düşük gümrük vergisi almıştır.
  - Kırım, Alanya, Antalya gibi liman şehirlerini alarak deniz ticaretine egemen olmak istemiştir.**Cevap: E**
15. Candaroğulları Kastamonu ve çevresinde kurulmuştur. Verilen diğer beyliklerin kuruluş yerleri doğrudur.
Cevap: E

1. I. Murat Dönemi'nde Germiyoğullarından çeyiz yoluyla toprak alındı. Hamitoğullarından ise para ile toprak satın alındı. Ancak Karesioğulları Orhan Bey döneminde Osmanlı himayesine girmiştir.

Cevap: C

2. 1396'da Yıldırım Bayezid, Niğbolu Savaşı'nda Haçlı ordusunu mağlup etmiş, böylece İngiliz, Alman, Fransız ve Venedik ordularının da katıldığı Osmanlı üzerine yapılan ilk Haçlı Seferi bozguna uğratılmıştır. **DİKKAT:** Sırpsındığı Savaşı, Osmanlı üzerine gelen ilk Haçlı İttifakı'nın (Balkan Devletlerinden oluşan) bozguna uğratıldığı savaştır. (I. Murat Dönemi)

Cevap: B

3. Cem Sultan İsyanı, fetihlerin azalmasına neden olduğundan II. Bayezid Dönemi "yükselmedeki duraklayış" olarak adlandırılmıştır. İspanya'da Müslümanlara uygulanan baskı ve Osmanlı'nın Endülüs müslümanlarına yardım edememesi bir sonuçtur. Yani soruda verilen durum ile ilişkilendirilemez.

Cevap: D

4. II. Murat Dönemi'nde, Haçlılara karşı kazanılan II. Kosova Savaşı ile Osmanlıların Balkan hakimiyeti kesinleşmiş ve Osmanlıların, Macarlardan daha üstün olduğu anlaşılmıştır.

Cevap: B

5. Osmanlı Devleti'nde, I. Murat Dönemi'nde "ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı yerine "ülke padişah ve oğullarındır." anlayışı getirilerek veraset sisteminde değişiklik yaşanmıştır. Orhan ve Osman Bey dönemlerinde veraset sisteminde herhangi bir değişiklik yaşanmamıştır.

Cevap: A

6. A, B, D, E seçenekleri ayrıca protokol (devlet erkânı) kuralları ile Sahn-ı Seman Medresesi yönetimi yanında devletin padişahın mülkü sayılması Kanunname-i Ali Osman'ın içerdiği yasalardır.

Ancak devleti hanedanın mülkü saymak I. Ahmet'in "Ekberiyet" uygulamasındaki bir düzenlemedir. Fatih Kanunnamesi'nde yer almaz.

Cevap: C

7. Orhan Bey, büyük oğlu Şehzade Süleyman'ı (Süleyman Paşa) Rumeli fetihleri ile görevlendirmiştir. Gelibolu Yarımadası'nın fetihlerini tamamlayan Süleyman Paşa "Gelibolu Fatih" olarak burada şehit olmuştur.

Cevap: C

8. Edirne Segedin Antlaşması'nı bozan haçlılar Varna Savaşı ile Osmanlı Devleti'ne saldırmışlardır.

Cevap: D

9. Fetret Devri'nde İsa, Musa, Mehmet, Süleyman Çelebi arasında taht kavgaları yaşanmıştır.

Cevap: B

10. Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde Sırpsındığı, I. Kosova, Niğbolu, II. Kosova ve Varna savaşlarını Haçlılar ile yapmış ve kazanmıştır. Koyunhisar Savaşı Bizans ile Osmanlılar arasında yaşanmıştır.

Cevap: E

- Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti
- Dünya Gücü Osmanlı

TARİH

Test 7 Çözümü

11. Anadolu Beylerbeyliği, Gelibolu Tersanesi, I. Bayezid Dönemi'nde, vezirlik makamı Orhan Bey, devşirme sistemi ise I. Mehmet zamanında kurulmuştur. (Rumeli Eyaleti I. Murat Dönemi'dir.)

Cevap: D

12. I, II ve III. öncüllerdeki faaliyetler Orhan Bey Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir. Veraset düzenlemesi yapan ilk Osmanlı padişahı I. Murat'tır.

Cevap: D

13. Tanımı verilen uygulama istimalet politikasıdır. İskan (yerleştirme), mudara (tekfurlarla iyi geçinme), Millet Sistemi (inanç temelli topluluk), narh (fiyat belirleme) demektir.

Cevap: A

14. Yavuz Sultan Selim'in Memlük Seferi; (1516 Mercidabık Savaşı / 1517 Ridaniye Savaşı) Osmanlı zaferleri ile sonuçlanmış ve böylece;

- Memlük Devleti yıkılmış
- Baharat Yolu'nda Osmanlı egemenliği başlamış
- Halifelik Osmanlı'ya geçmiş, Yavuz "Hadim'ül Harameyn" ünvanı ile ilk Türk İslam halifesi olmuş (Yani himaye söz konusu olmamıştır.)
- Kutsal Emanetler İstanbul'a getirilerek Hırka-ı Saadet Dairesi'nde sergilenmeye başlamıştır.

Cevap: E

15. Ferhat Paşa Antlaşması (III. Murat Dönemi)
Nasuh Paşa Antlaşması (I. Ahmet Dönemi)
Serav Antlaşması (II. Osmanlı Dönemi)
XVII. yüzyılda yapılmış olan antlaşmalardır. Kerden (II. Kasrı Şirin) Antlaşması (I. Mahmut Dönemi XVIII. yüzyılda imzalanmıştır.)

Amasya Antlaşması (Kanuni Dönemi) Yükselme Dönemi'nde imzalanmış olan ilk Osmanlı İnan antlaşmasıdır.

Cevap: D

1. Seyfiye Sınıfı: padişah, sadrazam, vezirler, beylerbeyi, sancak beyi, tımar beyi, kaptan-ı derya, reisler ve diğer askeri sınıf mensuplarından oluşur. (Kazasker ilmiye sınıfı memurlarındandır.)

Cevap: B

2. Osmanlı kapıkulu askerleri piyadeler ve süvariler olarak iki birimden oluşur.

Kapıkulu Piyadeleri; acemioğlanlar, yeniçeriler, topçular, top arabacıları, lağımçılar, humbaracılar, cebeciler, bostancılardan oluşur.

Kapıkulu Süvarileri; sipahiler, silahtar, sağ garipler, sol garipler, sağ ulufeciler, sol ulufecilerden oluşur.

Cevap: D

3. 1774'te gündeme gelen iç borçlanma, I. Abdülhamit Dönemi'nde esham senetlerinin satışa sunulması ile başlamış, devlet Galata bankerlerine vadeli kağıt satışına başlamıştır.

1854'te İngiltere'den alınan borç ilk dış borçtur. Diğer açıklamalar (A, C, D, E) doğrudur.

Cevap: B

4. Sultan Ahmet Cami, Sedefkar Mehmet Ağa tarafından, Sultan I. Ahmet zamanında yaptırılmıştır.

Verilen diğer eserler Mimar Sinan'a aittir. Mimar Sinan'ın 400'den fazla eser inşa ettiği bilinmektedir.

Cevap: C

5. Türk - İslam Tarihi'nin;

İlk Parlamentosu: Meclis-i Mebusan'ı

İlk Anayasası: Kanun-i Esasi'yi

İlk Medeni Kanunu: Mecelle'yi

Osmanlı Devleti gerçekleştirmiştir.

Cevap: E

6. Sultan Abdülmecit'in yerine Abdülaziz'i geçirme amaçlı başarısız darbe girişimi olan Kuleli Vakası yaşandığında Yeniçeri Ocağı mevcut değildi. Yeniçeri Ocağı önceden II. Mahmut Dönemi'nde kapatılmıştı. Diğer isyanlarda Yeniçeri Ocağı aktif rol oynamıştır.

Cevap: E

7. Kırım'ı alarak Karadeniz'e Ege, Adaları'nı alarak Ege Denizi'ne egemen olan, ayrıca Anadolu (Asya) ve Balkanlarda (Avrupa) hakimiyet alanını genişleten Fatih Sultan (II) Mehmet ilgili unvanı almıştır.

Cevap: A

8. 18. yy'dan itibaren Avrupa devletlerini örnek alarak ıslahatlar yapan Osmanlı Devleti, en fazla Fransa'yı örnek almış ve bu devletten etkilenmiştir.

Cevap: A

9. Taht kadısını yani başkent kadısını padişah atar. Su-başı ve kadı naibi padişah tarafından doğrudan atanmaz.

Cevap: A

10. İlk sayısını 1866 yılında çıkaran Şükufeza Dergisi bağımsız olarak yayımlanan ve yazarlarının tamamı kadın olan ve kadınlar için yayın yapan bir dergidir.

Cevap: D

11. Osmanlı Devleti, Mekke ve Medine'yi de içine alan Hicaz Eyaleti'nden vergi de asker de almamış, bu eyaletin yönetimini ayrıcalıklı tutmuştur. Bunun temel nedeni, İslam'ın kutsal beldelerine duyulan saygı ve sevgidir. Bu uygulama devletin teokratik yönünü de ortaya koymaktadır.

Cevap: C

Test 8 Çözümü

12. Verilen isyanların tek ortak noktası uluslararası sorun haline gelerek devlet otoritesini sarsmalarıdır. Cem Sultan İsyanı veraset nedeniyle, Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı kişisel çıkar nedeniyle, Yunan İsyanı ise bağımsızlık amaçlı isyanlardır.

Cevap: C

13. Islahat Fermanı ile 1856'da devlet memuru olabilmek için Osmanlı vatandaşı olmak, liyakat sahibi olmak ve Türkçe bilmek şartları aranmış, Klasik Dönem Osmanlı idaresine giriş şartı olan Müslüman olmak bir kıstas olmaktan çıkarılmıştır. Böylece gayrimüslimlere de memur olma hakkı verilmiştir.

Cevap: B

14. Osmanlı toplumu en temelde "Müslümanlar" ve "Gayrimüslimler" olarak sınıflandırılmıştır. Müslümanlar, devletin asli unsuru iken etnik ayırım yapılmamış, tamamı bir millet sayılmıştır. Ehlikitap (Hristiyan ve Museviler) gayrimüslimler de bir millet sayılıp "Zımmi" olarak adlandırılmışlardır.

Cevap: C

15. Osmanlı Devleti'nin ilk gazetesi Takvim-i Vekayi (II. Mahmut Dönemi) aynı zamanda ilk resmi gazetedir. Tercuman-ı Ahval (Abdülmecit Dönemi), Tasvir-i Efkar (Abdülaziz Dönemi) gazeteleri özel gazetelerdir. Ceride-i Havadis (Abdülmecit Dönemi) ilk yarı resmi gazetedir. Mizan Gazetesi II. Meşrutiyet Dönemi'nde İttihatçılar tarafından çıkarılmıştır.

Cevap: A

1. Köylüyü yargılama hakkı kadıya aittir. Tımar sistemi ise, taşrada (başkent dışındaki topraklarda) uygulanan bir sistemdir. B, C, D, E bu sistemle ilgilidir.

Cevap: A

2. **Menzil:** Ticaret yollarındaki kontrol ve nakliye teşkilatlanması.

Derbent: Ticaret yollarındaki güvenlik noktaları (kaleleri) görevlileri.

Bedesten: Kapalı çarşılar.

Arastalar: Açık çarşılar.

Darülkurra: Kuran eğitimi veren medreseler.

Cevap: C

3. Devşirme ve pençik sistemleri, Osmanlı Devlet idaresinde görev alacak asker ve memurların teminini sağlarken, dirlik sistemi de taşradaki memur ve asker ihtiyacını karşılayan bir sistem olmuştur. İltizam sistemi, vergi ihalesi ile hazine gelirlerini artırma sistemi, müsadere sistemi ise suçlu görülen devlet adamlarının para ve mallarına el konulması sistemidir.

Cevap: C

4. Reayanın refahını sürekli kılmak için piyasalarda istenilen kalitede, uygun fiyatta ve yeterli miktarda mal bulundurma esasına dayanan iktisat anlayışına "iaşecilik" denir.

Cevap: A

5. **Vakanüvis:** Devletin resmi tarih yazıcısı.

Mültezim: İltizam gelirini satın alan kişi.

Nişancı: Dirlik kayıtları ve sultan fermanlarından sorumlu divan üyesi.

Şehnameci: Vakanüvis kalemi kurulmadan önceki hanedan tarihçileri.

Sahib-i Arz: Dirlik sahibi.

Cevap: E

6. II. Mahmut, reisülküttaplık makamını Hariciye (dışişleri) Nazırlığı'na dönüştürmüştür.

İhtisap Nezareti: İstanbul Belediyesi

Dahiliye Nezareti: İçişleri Bakanlığı

Adliye Nezareti: Adalet Bakanlığı

Maliye Nezareti: Ekonomi Bakanlığı

olarak II. Mahmut Dönemi'nde kurulan diğer makamlardır.

Cevap: B

7. **Kassam:** Osmanlı hukuk teşkilatı görevlilerinden biri olup, şer-i hukuka göre miras paylaşımlarında uzman bilirkişidir.

Ehlihibre: Ahi Teşkilatı'nda meslek uzmanı.

İşciabaşı: Ahi Teşkilatı'nda kalite kontrol uzmanı.

Kethuda: Ahiler ile devlet arasındaki diyalogu sağlayan yetkili.

Kapan Emini: Toptan ürünlerin pazar amiridir.

Cevap: A

8. Mülk arazi; mülkiyeti kişilere ait olan topraklardır. Öşri ve haraci toprak diye ikiye ayrılırdı. Diğer şıklar miri arazinin özellikleri arasında yer alır.

Cevap: E

9. Klasik Dönem tabiri Osmanlı kurumlarında batı etkisinin görülmediği, XVIII. yy. öncesini ifade eder. Bu dönemde Cebeciler (Silah bakımı), Beşliler (Sınır güvenliği) ve Müsellemeler ordu birlikleri içerisinde yer almıştır. Redif Birlikleri, II. Mahmut'un taşrada kurdurduğu birlikler olduğundan Klasik Dönem birlikleri arasında gösterilemez.

Cevap: B

Test 9 Çözümü

10. Tanımı verilen kayıtlara Tahrir denir, aynı isimli defterlere kayıt edilmiştir.
- Gedik: Dükkan açma ruhsatı
  - Müsadere: Memurun malına el koyulması
  - İskân: Nüfus yerleştirme siyaseti
  - İkta: Arazilerin hizmet karşılığı tahsis edilmesi

Cevap: D

11. Osmanlı Devleti en büyük rakibi olan Akkoyunlu ve Safevi Devletleri hükümdarlarının kullandığı "ŞAH" unvanını kullanmamıştır. Bunun yerine şahların şahı manasına gelen "Padişah" unvanını kullanmışlardır. Ayrıca: bey, gazi, sultan, hünkar, devletlü azametlü, şevketlü, hadim'ul harameyn, cesar gibi unvanlarla kullanmıştır.

Cevap: C

12. Tanımlanan iltizam usulünde, mültezimler ihale usulü ile bu hakkı kazanmışlar, iltizam usulü 17. yy'da tımar arazilerinde de yayılmıştır. (Tımar sistemi bu uygulama ile zayıflamıştır.

Cevap: B

13. Başkent birliklerinden olan Yeniçerilerin taşradaki isyanlarla ilişkisi olmamıştır. Merkez (başkent) isyanlarının baş sorumlusu Yeniçeriler (1826'a kadar) olmuştur.

Cevap: D

14. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yıllarda Batı dünyası skolastik felsefenin etkisi altındaydı.

Cevap: D

15. Osmanlı Devleti'nde, sosyo – ekonomik ilişkilerde mevcut dengeyi korumak için tüketim ve üretimi kontrol altında tutmayı amaçlayan anlayış gelenekçiliktir.

Cevap: B

16. Osmanlı Devleti'nde, hazine gelirlerini mümkün olduğu kadar yüksek düzeye çıkarmayı ve ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemeyi amaçlayan anlayış fiskalizmdir

Cevap: C

17. Osmanlı Devleti'nde, 1895'te kadın, çocuk ve yaşlıların korunması ve bakımı için açılan kurum Darülaceze'dir. İnas Sanayi-i Nefise Mektebi; kadınlara güzel sanat eğitimi veren kurumdur. İslahane; mesleki eğitim veren kurumdur. Darülbeydi; tiyatro eğitimi veren kurumdur. Darüelham; müzik okuludur.

Cevap: B

18. Divan kararlarının kaydedildiği defter Mühimme Defterleri'dir.

Cevap: D

1. Verilen üç gelişme de devletin otoritesini arttıran faaliyetlerdir.

Cevap: E

2. Karlofça Antlaşması ile Macaristan ve Erdel Avusturya'ya, Ukrayna ve Padolya Lehistan'a, Mora ve Dalmaçya kıyıları da Venedik'e bırakılmıştır. Belgrat Osmanlı'da kalmıştır. Belgrat ilk kez 1718 Pasaraçça Antlaşması ile elden çıkmıştır.

Cevap: C

3. IV. Mehmet Dönemi'nde Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmet Paşa'nın komutasında yapılan Lehistan Seferi sonunda, Lehistan ile Osmanlı arasında Bucaş Antlaşması imzalanmıştır.

Cevap: E

4. İlk Türk matbaası III. Ahmet (Lale Devri) Dönemi'nde, cülus bahşişinin kaldırılması I. Abdülhamit döneminde, Divan-ı Hümayun'un kaldırılması ve Sekban-ı Cedit'in kurulması II. Mahmut Dönemi'nde yapılmış ıslahatlardır. Levent ve Selimiye Kışalaları III. Selim Dönemi'nde İstanbul'da kurulmuştur.

Cevap: B

5. 1718'de başlayan Lale Devri yenilikleri, Patrona Halil İsyanı sonucunda 1789'da başlayan III. Selim yenilikleri (Nizam-ı Cedit), 1807'de yaşanan Kabakçı Mustafa İsyanı sonucunda kesintiye uğramıştır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa, 1832'de Mısır'da siyasi nedenlerle isyan etmiştir. ıslahatlara karşı yaşanmış bir isyan değildir.

Cevap: C

6. 1664 Vasvar Antlaşması,
1533 İstanbul Antlaşması,
1739 Belgrat Antlaşması,
1718 Pasaraçça Antlaşması,
Osmanlı - Avusturya arasındaki antlaşmalardır.
1711 Prut Antlaşması, Osmanlı ile Rusya arasında imzalanmıştır.

Cevap: D

7. Humbaracı Ocağı, Fatih Sultan Mehmet tarafından Edirne'de açılmış olup ocağın batı tarzında yeniden ıslahını ise I. Mahmut gerçekleştirmiştir. Lale Devri'nde askeri alanda ıslahat yapılmamıştır.

Cevap: E

8. Kırım'ın Rusya'ya bırakıldığı antlaşma, 1792 Yaş Antlaşması'dır. Küçük Kaynarca ile Kırım, Osmanlı'dan ayrılıp bağımsız hale getirilmiştir. Diğerleri Küçük Kaynarca'nın maddeleri arasında yer alır.

Cevap: B

9. Osmanlı Devleti 18. yy'da Rusya ile; Prut, İstanbul, Belgrat, Küçük Kaynarca, Aynalı kavak ve Yaş Antlaşmalarını imzalamıştır. Hünkâr İskelesi Antlaşması ise taraflar arasında (1833) 19. yy'da imzalanmıştır.

Cevap: C

10. Celali İsyanları'nın diğer adı Büyük Kaçgun'dur. Celali İsyanları'na maruz kalan köylünün, köylerden ve yaşadığı yerlerden daha güvenli bulunduğu yerlere yaptıkları büyük göçlere verilen addır.

Cevap: B

11. 1728 yılında Sultan III. Ahmet Dönemi'nde Osmanlı Devleti hizmetine giren Kont de Bonneval, Osmanlı ülkesinde görev yapan ilk yabancı uzman olmuştur.

Cevap: A

12. Osmanlı Devleti'nin doğuda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma Ferhat Paşa Antlaşması'dır. Osmanlı Devleti'nin batıda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma Bucaş Antlaşması'dır. Rusya ile imzalanan ilk resmi antlaşma Çehrin Antlaşması'dır. Osmanlı Devleti'nin ilk kez büyük ölçüde toprak kaybettiği antlaşma Karlofça Antlaşması'dır. Hotin Antlaşması ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

Cevap: C

13. Osmanlı Devleti, Kırım'ı aşamalı olarak kaybetmiştir. Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım bağımsız olmuştur. Aynalıkavak Tenkihnamesi ile Rus yanlısı Şahin Giray hanlığın başına geçmiştir. Yaş Antlaşması ile Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu kabul edilmiştir. Zıştovi Antlaşması Avusturya ile imzalanmıştır.

Cevap: D

14. Osmanlı Devleti'nde subay yetiştirmek için "İstihkâm Okulu" açılmıştır. Topçu Ocağı geliştirilerek Sürat Topçuları Ocağı kurulmuştur. Bu iki yenilik, askeri amaçlı yapılan yenilikler arasında yer alır. Ancak Esham Senetleri, ekonomi amaçlı yapılan yeniliktir. Temsili kâğıt paraya geçişin ilk aşamasıdır.

Cevap: C

15. Osmanlı Devleti'nde XVII. Yüzyıl Celali isyanları Anadolu isyanları olarak da adlandırılır. Celali İsyancılarının nedenleri arasında;

- Kadıların ve sancak beylerinin (taşra yöneticileri) kanunsuz vergi toplamaları,
  - Avusturya ve İran ile yapılan savaşların uzun sürmesi,
  - Tımar sisteminin bozulması,
  - İltizam sisteminin yaygınlaşması,
  - Yerel yöneticilerin halka kötü davranması
- durumları sayılabilir.

Anadolu İsyancılarının nedenleri arasında devletin yönetim şeklini yani rejimini değiştirmek gibi bir gaye yoktur.

Cevap: D

1. II. Mahmut'un ayânlarla imzaladığı Sened-i İttifak'ın sonrasında devlet taşradaki otoritesini ayânlarla bölüşmüştür.

Cevap: E

2. Osmanlı Devleti'nde, batılılaşma Lale Devri'nde başlamış, Tanzimat Dönemi'nde zirveye ulaşmıştır. Kurumlarda ve kişilerde batılılaşma en fazla Tanzimat Dönemi'nde görülmüştür.

Cevap: C

3. Müsadere sistemi, Tanzimat Fermanı ile birlikte yasal olarak kaldırılmıştır.

Cevap: B

4. 1839'da Sultan Abdülmecit Dönemi'nde ilan edilen Tanzimat Fermanı, kişi haklarına yer veren ilk yasal belgedir. Bu belge ile yasama, mülk edinme, askerlik, vergi, seyahat, mahkeme gibi hususlar yasal güvenceye alınmıştır.

Cevap: C

5. Abdülaziz Dönemi'nde kurulan Divan-ı Ahkam-ı Adliye bugünkü YARGITAY'ın, Darüşşura-yı Devlet bugünkü DANIŞTAY'ın temelini oluşturmuştur.

Cevap: B

6. Tımar sisteminin kaldırılması devletin taşra hakimiyetini sarsmıştır. Ayrıca Ayanlar (bölgesel otoriteler), tımar sisteminin kalkması ile merkezi otoriteye rakip olmaya başlamıştır.

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması, padişah otoritesini artırmıştır. Memurları kontrol altına almaya yönelik Memurlar Yasası da devlet otoritesini artırmaya yöneliktir.

Cevap: A

7. İlk devlet matbaası III. Selim Dönemi'nde yani 18. yy'da kurulmuştur.

İlköğretimin zorunlu olması ve Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması (19. yy) II. Mahmut ıslahatlarıdır.

Müsadere usulü, 1839'da Tanzimat Fermanı ile yasaklanmıştır. (Abdülmecit Dönemi)

İlk Türk Anayasası "Kanun-i Esasi" 1876'da ilan edilmiştir. (II. Abdülhamit)

Cevap: A

8. Islahatların çıkarlarına aykırı olduğunu düşünen şeyhülislam, Yeniçeri Ocağı ile birlikte ıslahatlara en fazla karşı çıkan unsurlar olmuşlardır.

Şeyhülislam devlet yıkılana kadar etkinliklerini sürdürürken, Yeniçeri Ocağı 1826'da kaldırılmış böylece ıslahatlar hızlandırılabilmiştir.

Cevap: B

9. 17. yy Osmanlı ıslahatlarında, Batı (Avrupa) etkisi görülmemiştir.

Islahatlar baskı ve şiddetle yapılmaya çalışılmış askeri ve mali alanlarda yoğunlaşan ıslahat hareketleri başarısız olmuştur.

Cevap: C

10. Ebubekir Ratıp Efendi (18. yy), III. Selim ıslahatlarına, sunduğu layihalar ile rehberlik etmiştir. Arifi Fethullah Çelebi, (16. yy) Kanuni Dönemi'nin Osmanlı tarihi yazarıdır. (Şehnameci)

IV. Murat ıslahatlarına ise, Koçi Bey ve Katip Çelebi sundukları risaleler ile rehberlik etmişlerdir.

Cevap: D

Test 11 Çözümü

11. III. Ahmet (1703 - 1730), 18. yy'da hüküm süren ve Lale Devri ıslahatlarını yapan Osmanlı padişahıdır. 17. yy'da I. Ahmet, II. Osman, IV. Mehmet ve IV. Murat gibi padişahlar ıslahatlar yapmışlardır.

Cevap: E

12. Sened-i İttifak, ayanlarla II. Mahmut arasında imzalanmış ve yönetim değişikliği yaşanmamıştır. Tanzimat Fermanı ise, Osmanlı Devleti'nde herhangi bir yönetim değişikliğine sebep olmamıştır. Ancak I. Meşrutiyet ile birlikte Osmanlı Devleti meşruti - monarşi bir yönetim şeklini almıştır. Monarşi bir yönetim şekli meclisin açılmasıyla meşruti - monarşi şeklini almıştır.

Cevap: C

13. Osmanlı kurumları üzerinde ıslahat yapma girişimleri, ilk kez Kapıkulu Ordusu'nda II. Osman tarafından denenmiştir. Diğer kurumlar üzerindeki ıslahatlar daha sonraki dönemlerde gündeme gelmiştir.

Cevap: B

14. Lale Devri'nde Paris elçiliğine (geçici) atanan Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi'nin "Paris Sefaretnamesi" bu türün ilk örneği kabul edilir. Yusuf Agah ve Ebubekir Ratıp, III. Selim Dönemi'nde görev yapan elçilerdir. İbrahim Müteferrika (Macar asıllı) matbaacı, Sait Efendi de matbaa kuruluşunda ona yardım eden Viyana elçisidir. (Lale Devri)

Cevap: A

15. Hendesehane: I. Mahmut
Rıyaziye Mektebi: I. Abdülhamit
Mühendishane-i Bahri Hümayun: I. Abdülhamit
Mühendishane-i Berri Hümayun: III. Selim
Harbiye Mektebi: II. Mahmut
dönemlerinde açılan batı tarzı askeri - teknik okullardır.
(*Bu okulların ilki Hendesehane'dir.)

Cevap: D

- Hendesehane I. Mahmut tarafından (18. yy da) Adliye-ye Mektebi (Mekteb-i Maarif-i Adliyye) II. Mahmut tarafından (1839'dan önce) açılmış okullardır. Mekteb-i Mülkiye Tanzimat Dönemi'nde Sultan Abdülmecit tarafından açılmıştır.
Cevap: D
- Avrupalı devletlerin kışkırttığı Yunanistan'ın, sınırlarını genişletmek ve Girit'i ilhak etmek için başlattığı **Dömeke Savaşı**'nı Osmanlı Devleti kazanmış olup, Manastır Askeri İdadisi öğrencisi olan Mustafa Kemal bu savaşta katılmak istemiş ancak hocaları izin vermemiştir. Savaş Osmanlı'nın kazandığı son meydan savaşıdır.
Cevap: E
- Hünkâr İskeleyi Antlaşması; Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanmıştır. Antlaşma 8 yıl sürecektir. Osmanlı Devleti saldırıya uğrarsa masrafları karşılamak şartıyla Rusya, Osmanlı Devleti'ne yardım gönderecekti. Rusya'ya saldırı olursa Osmanlı Devleti, Rusya'nın düşmanlarına boğazları kapatacak, Rus gemileri ise boğazlardan serbestçe geçebilecekti. Osmanlı Devleti bu antlaşma ile boğazlar üzerinde son kez tek başına egemenlik hakkını kullanmıştır.
Cevap: B
- Çırağan Olayı, Ali Suavi öncülüğündeki Jön Türklerin II. Abdülhamit'e karşı giriştiği başarısız darbe harekettir. Meclis-i Mebusan, Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesinden sonra ilk kez II. Abdülhamit Dönemi'nde açılmıştır. Dolmabahçe Sarayı, Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilmiş olup, II. Abdülhamit Dönemi'nde devlet merkezi olarak kullanılmamıştır.
Cevap: D
- Azınlıklara, devlet memuru olma, subay olma, vakıf, okul ve şirket kurabilme hakları ayrıca aşağılayıcı tabirlerin yasaklanması İslahat Fermanı ile tanınan haklar olmuştur.
Cevap: B
- Tanzimat Fermanı'nda eğitim ile ilgili bir karar alınmamıştır. Diğer alanlarla ilgili düzenlemeler yapılmıştır.
Cevap: D
- Rus Çarı I. Nikola ilk kez Osmanlı Devleti için "Hasta Adam" ifadesini kullanmıştır.
Cevap: B
- Divan-ı Ahkam-ı Adliyye (Yargıtay), 1868'de Sultan Abdülaziz Dönemi'nde açılmıştır. Diğer ıslahatlar II. Mahmut Dönemi'nde yapılmıştır.
Cevap: E
19. yy'da Osmanlı en fazla Rusya ile savaşmıştır. 1812 / 1829 / 1856 / 1878 savaşları sonunda Osmanlı, Rusya ile sırasıyla Bükreş, Edirne, Paris ve Ayestefonos antlaşmalarını imzalamıştır.
Cevap: A
- Cezayirli Dayı Hasan Paşa, XVIII. yüzyılda I. Abdülhamit Dönemi'nde donanma ve tımar sistemi ıslahatları yapan bir devlet adamıdır. Diğerleri Tanzimat Dönemi'nde (1839 - 1876) görev yapan devlet adamı ve aydınlardır.
Cevap: D
- Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da kaybettiği ilk toprak, 1830'da Fransa'nın işgal ettiği Cezayir'dir.
Cevap: D
- Osmanlı padişahlarının otoritelerini sınırlandıran ilk belge Sened-i İttifak olmuştur. Taşrada otorite konumuna yükselen ayanları resmen tanıyan padişah II. Mahmut, yürütme gücünü ayanlarla paylaşmıştır. Diğer seçeneklerdeki bilgiler Tanzimat Fermanı'nın getirdiği yeniliklerdir.
Cevap: B
- Avrupa'ya öğrencilerin gönderilmesi, divanihümayun kaldırılarak yerine nazırlıkların kurulması, ilk nüfus sayımının yapılması gibi yenilikler II. Mahmut zamanında gerçekleşmiştir.
Cevap: C
- Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda memleket sandıkları sistemini kurarak Ziraat Bankası'nın temelini atan Osmanlı sadrazamı Ahmet Mithat Paşa'dır.
Cevap: E
- İslahat Fermanı, 1856 yılında padişah Abdülmecit zamanında ilan edilmiştir. Ferman, 1856 Paris Antlaşması metni içerisinde yer almış, böylece Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın içişlerine karışması engellenmek istenmiştir.
Cevap: A

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti**TARİH****Test 13 Çözümü**

1. 1907 yılında İngiltere, Rusya ve Fransa gibi devletlerin, Osmanlı toprakları üzerindeki plan ve paylaşımlarını görüştükleri Reval Konferansı bu üç devletin Osmanlı'yı paylaşma görüşmeleri olmuştur. Özellikle Rusya'nın Balkanlarda bu görüşmeden sonra serbest kalması, İttihatçıların Balkanların kaybedileceği düşüncesi ile bölge halkına temsil hakkı tanınarak devlete bağlı tutulacağını düşünmelerine neden olmuştur. İttihatçıların meşrutiyet talepleri, Reval Görüşmesi'nden sonra artmıştır.

Cevap: A

2. Osmanlı Devleti, II. Balkan Savaşı sonucunda Bulgaristan ile İstanbul Antlaşması'nı imzaladı. Bu antlaşmaya göre Edirne, Kırklareli ve Dimetoka Osmanlı Devleti'ne geri verildi.

Cevap: E

3. II. Meşrutiyet, 24 Temmuz 1908'de ilan edilmiştir. Bulgaristan da bu sırada, yani 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir. 31 Mart İsyanı, 16 Nisan 1909'da yaşanmış, meşrutiyet sistemine karşı bir isyandır. Yani verilenlerin tamamı XX. yüzyıldaki gelişmelerdir.

Cevap: E

4. 31 Mart Antlaşması'nı, Volkan ve Serbesti Gazeteleri, Ahrar Fırkası, Avcı Taburları, medrese müderrisleri desteklemiştir. Meşveret Gazetesi İttihat Terakki Partisi yanlısı bir gazetedir. Bu nedenle isyanı desteklediği söylenemez.

Cevap: B

5. II. Meşrutiyet ilan edildiği sırada, Osmanlı'nın karışıklık içerisinde olmasından faydalanan Avusturya, Bosna'yı, Yunanistan ise Girit'i topraklarına katmıştır. Bulgaristan ise bağımsızlık ilan etmiştir. Yani Bosna ve Girit başka devletlerce ilhak edilirken, Bulgaristan işgal ya da ilhak olmaksızın kendi bağımsızlığını ilan etmiştir.

Cevap: C

6. A, B, C, E seçenekleri, II. Meşrutiyet'in ilan edilme nedenleridir. Ancak 1876'deki Tersane Konferansı, I. Meşrutiyet'in ilan edilmesine neden olan bir olaydır.

Cevap: D

7. Ahrar Fırkası, 31 Mart Ayaklanması'nı desteklemiş, parti yanlısı Volkan ve Serbesti Gazeteleri de, rejimi ve İttihat Terakki yönetimini eleştiren haberler yapmıştır. 1909'daki isyanı bastıran İttihatçılar, 1909'da bu partiyi kapatmıştır.

Cevap: C

8. Kanuni-i Esasi'ye göre Heyet-i Vükela'yı (Hükümet) seçme / atama yetkisi padişaha tanınmıştır. 1909'da bu konuda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. A, C, D, E seçenekleri, 1909 Kanun-i Esasi değişiklikleridir.

Cevap: B

9. Hafiyelik Teşkilatı kuruldu. Muharrem Kararnamesi çıkarıldı. İslamcılık devlet politikası haline geldi. Bu üç gelişme de II. Abdülhamit döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: E

10. Trablusgarp Savaşı devam ettiği sırada İtalya; Beyrut Limanı'na, On İki Ada'ya ve Rodos'a ayrıca Çanakkale Boğazı'na saldırıp Osmanlı'yı çekilmeye zorlamıştır. Ancak Osmanlı, Balkan Savaşları başlayana kadar Trablusgarp direnişini sürdürmüştür.

Cevap: B

11. I. Balkan Savaşı, Karadağ'ın Osmanlı topraklarına saldırması ile başlamış, Yunanistan, Bulgaristan ve Sırbistan, Osmanlı'ya karşı kurulan İttifak'ta yer almıştır. Ancak Romanya bu savaşta yer almamış, II. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan'a karşı kurulan İttifak'ta yer almıştır.

Cevap: E

12. Sanayi İnkılabı sonrasında hızlanan sömürgecilik yarışında büyük devletler Osmanlı topraklarına göz dikmişlerdir. 1789'da yaşanan Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan milliyetçilik akımı ve buna bağlı olarak Rusya'nın Balkanlardaki azınlıkları panslavizm düşüncesi doğrultusunda devlete karşı kışkırtmıştır. Tüm bunlar Osmanlı'nın XX. yüzyılda toprak kayıpları yaşamasına neden olmuştur.

Cevap: E

13. Balkan Savaşları sırasında yaşanan kopmalar, Osmanlılık fikrinin etkisini yitirmesine neden olmuştur. Ancak Balkanlarda gayri Türk unsurların devlete sırt dönmesi Türkcülük fikrinin önem kazanmasına neden olmuştur. Balkan Savaşları'nın batıcılık düşüncesiyle bir ilgisi yoktur.

Cevap: A

14. Balkan Savaşları'nın denizlerdeki çarpışması, ağırlıklı olarak Osmanlı ile Yunanistan arasında yaşanmış olup Rauf Orbay, Hamidiye Kruvazörü ile Yunan donanmasına karşı başarılı savaşlar vermiştir. Osmanlı'ya saldıran Balkan Devletleri arasındaki en güçlü donanma da Yunan donanmasıdır.

Cevap: A

15. Sancak Türkleri, Balkan Savaşları sonrası Osmanlı Devleti idaresine bağlı özerk bir statü kazanmıştır. Bölge ilerleyen dönemde Osmanlı'dan ziyade Sırbistan'ın etkisinde kalmıştır. Türkiye Cumhuriyeti daha sonraki yıllarda bölge Türklerinin haklarını korumak adına Sırbistan ile ikili sorunlar yaşamıştır.

Batı Trakya Türkleri, Ege Adaları, kıta sahanlığı gibi ikili sorunlar ise Türkiye'nin (daha öncede Osmanlı'nın) Yunanistan ile yaşadığı ikili sorunlar olarak Balkan Savaşları'nda ortaya çıkmıştır.

Cevap: B

I. Dünya Savaşı

TARİH

Test 14 Çözümü

1. I. Dünya Savaşı'nda, Osmanlı padişahı halifelik yetkisini kullanarak cihat çağrısında bulunmasına rağmen Müslümanlar arasında etki göstermemiştir. Bunun sebepleri arasında milliyetçilik akımının Müslüman toplumları etkilemesi, bu dönemde Osmanlı Devleti'nin güçsüz olması Müslüman toplum üzerindeki etkisini de azaltmıştır. Bu da halifeliğin gücünü zayıflatmıştır. Diğer bir sebebi, İngilizlerin Araplara devlet kurma sözü vermeleridir. Ancak halifeliğin kaldırılması bu sebepler arasında yer almaz. Bu dönemde böyle bir düşünce ortaya çıkmamıştır.

Cevap: E

2. Savaş sırasında taraf değiştiren devlet İtalya'dır. Savaşın süresini kısaltan devlet ABD'dir. En karlı çıkan devlet İngiltere'dir. Asya'dan katılan devlet Japonya'dır. Bulgaristan ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

Cevap: D

3. Yunanistan ve Romanya, I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri arasında yer almışlardır. Ancak, Bulgaristan İttifak Grubu'nda Osmanlı, Almanya ve Avusturya - Macaristan devletlerinin yanında yer almıştır.

Cevap: A

4. I. Dünya Savaşı 1914 yılında başlamış savaşın başlamasından kısa süre sonra Japonya savaştan çekilmiştir. Uzakdoğu Alman sömürgelerini ele geçirip savaştan çekilen Japonya savaştan çekilen / ayrılan ilk devlet olmuştur.

1918'de İtilaflar yanında I. Dünya Savaşı'na katılan Yunanistan, I. Dünya Savaşı'na katılan son devlet olmuştur.

Cevap: D

5. 1915 yılında İngiltere, Fransa ve Rusya arasında imzalanan Boğazlar (İstanbul) Antlaşması, I. Dünya Savaşı sırasında imzalanan ilk gizli paylaşım antlaşması olmuştur.

Cevap: A

6. 1918 Brest Litovsk Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'ndan çekilen Sovyet (Bolşevik) Rusya, yayımladığı "Sarı Kitap" isimli belge ile I. Dünya Savaşı sırasında imzalanan gizli paylaşım antlaşmalarını dünya kamuoyuna açıklamıştır.

Cevap: E

7. Kafkas Cephesi'nde Muş ve Bitlis'i alan Mustafa Kemal Paşa'ya, padişah tarafından Altın Kılıç Ödülü verilmiştir. Rusya'da yaşanan iç karışıklık nedeniyle Rusya savaştan çekilmek zorunda kalmıştır. İmzalanan Brest Litovsk Antlaşması ile Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı'ya verilmiştir. Böylece Osmanlı Devleti toprak kazanmıştır.

Cevap: B

8. I. ve II. öncüller, Osmanlı Devleti için ekonomik ve siyasi tedbirlerdir. Özellikle Boğazların kapatılması savaş dışı kalmaya çalışıldığının göstergesidir. Ancak, seferberlik ilan edilmesi Osmanlı Devleti'nin ilerleyen zamanlarda savaşa katılmayı planladığını gösterir.

Cevap: C

9. Eylül 1914'te Alman donanmasına ait olan Goben ve Breslaw isimli gemilere Çanakkale Boğazı'ndan geçiş izni verilmiştir. Bu gemiler daha sonra satın alındıkları açıklanarak, Yavuz ve Midilli adlarını almışlardır. Bu gemilerin Rus limanlarını bombalaması Osmanlı'nın savaşa katılmasına neden olmuştur.

Cevap: E

10. Osmanlı toprakları, I. Dünya Savaşı sırasındaki gizli planlarla paylaşılmaya çalışılmıştır. Ancak Osmanlı Devleti bu antlaşmaların içerisinde olmaya gayret etmiş olamaz. A, B, C, E seçeneklerinde verilenler Osmanlı'nın savaşa katılmasının temel amaçları arasında yer almıştır.

Cevap: D

11. Mustafa Kemal Paşa, 1914-1918 yılları arasında gerçekleşen Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale, Kafkas ve Suriye-Filistin cephelerinde düşmana karşı mücadele etmiştir.

Cevap: E

12. Kafkas Cephesi ile ilgili olarak A, C, D, E seçeneklerinde verilenler doğru bilgilerdir. Ancak "B" seçeneğindeki bilgi hatalıdır. Zira Almanya, Bakü petrollerine ulaşmak, ayrıca Rusya'yı sıkıştırmak amaçları ile cephenin açılmasını desteklemiş hatta kışkırtmıştır.

Cevap: B

13. Hicaz – Yemen Cephesi'nin komutanı Fahrettin Paşa'dır. Fahrettin Paşa, kutsal bölgelerin İngilizlerin eline geçmemesi için iki yıldan fazla kutsal yerleri koruyacaktır. Fahrettin Paşa zor şartlarda bu mücadeleyi yürütmüştür. Askeri açıktan şehit düşmesin diye çekirge yedirmiştir. Fahrettin Paşa'ya Çöl Kaplanı unvanı verilmiştir.

Cevap: E

14. Çanakkale Cephesi, Osmanlıların I. Dünya Savaşı'nda kazandığı tek cephe olmuştur. Bu zaferin sonucu olarak;

- Bulgaristan'ın İttifak Grubu'na katılmıştır.
- I. Dünya Savaşı'nın süresi (2 yıl) uzamıştır.
- Müttefiklerinden yardım alamayan Çarlık Rusya rejimi, Bolşevik İhtilali ile yıkılmıştır.
- Bolşevik Rusya savaştan çekilmiştir.
- İstanbul işgal tehdidinden kurtarılmıştır.
- Kuvayımilliye ruhu oluşmuştur.
- Mustafa Kemal Paşa dünyada tanınmıştır.

Yunanistan, savaşa Çanakkale Zaferi'nden dolayı katılmamış, dengeleri takip etmeye 1918'e kadar devam etmiştir. Yunanistan savaşa 1918'de katılmıştır.

Cevap: D

15. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nda Kanal, Filistin, Hicaz-Yemen Cepheleri'nde İslamcılık fikrini, Kafkas Cephesi'nde ise Turancılık fikrini uygulamaya çalışmıştır. Osmanlıcılık fikri Balkan Savaşları ile sona ermiştir.

Cevap: B

16. Paris Barış Konferansı'nda İzmir'in İtalya'dan alınıp Yunanistan'a verilmesi İtalyanların İtilaf bloğundan ayrılmasına ortam hazırlamıştır.

Cevap: E

17. A, B, D, E seçenekleri Mondros Mütarekesi ile ilgili doğru bilgilerdir. Ancak bu antlaşma Saltanat Şurası'nda değil, Osmanlı Mebusan Meclisi'nde onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir. Saltanat Şurası'nda onaylanan antlaşma Sevr Barış Antlaşması'dır.

Cevap: C

Test 15 Çözümü

1. 15 Mayıs 1919'da Yunan ordusu İzmir Limanı'na çıkarma yapmaya başlamıştır. Yunan Başkomutanı Venizelos lehine tezahürat yapmadığı gerekçesi ile şehit edilen Albay Süleyman Fethi Bey, ilk askeri kayıp olmuştur.

Cevap: A

2. Milli Kongre Cemiyeti'nin kurucusu Dr.Esat Işık, Kuva-yımilliye tabirini yazdığı raporda ilk kez kullanan kişi olmuştur.

Cevap: C

3. Soruda verilen cemiyetlerin üçü de İstanbul'da kurulmuş olup daha sonraları Anadolu'da şubeler açmışlardır. Örneğin Kilikyalılar Cemiyeti Pozantı, Tarsus şubelerini Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Erzurum, Sivas şubelerini açmıştır.

Cevap: B

4. İlk Kuvayımilliye birlikleri Hatay Dört Yol'da Aralık 1918'de kurulmuştur. Yine 1918 yılından itibaren kurulan milli cemiyetlerin kuruluş süreçlerinde Mustafa Kemal Paşa'nın etkisinden söz edilemez, zira bu sırada Mustafa Kemal Paşa direniş hareketi içerisinde aktif değildir. Milli Mücadelede Mustafa Kemal Paşa etkisi 19 Mayıs 1919'da başlamıştır.

4 Eylül 1919'daki Sivas Kongresi'nde milli cemiyetler birleştirilmiştir. Bu faaliyeti Mustafa Kemal Paşa'nın Temsil Heyeti ve kongre başkanı sıfatları ile gerçekleştirmiştir.

Cevap: B

5. Nutuk'ta Atatürk'ün en fazla bahsettiği Yahya Kap-tan'ın da üyesi olduğu silah nakli ve temininden sorumlu olan cemiyet Gizli Karakol Cemiyeti'dir. Cemiyet İnebolu - Ilgaz - Çankırı hattından Ankara'ya nakliyat gerçekleştirmiştir.

Cevap: D

6. Kuvayımilliye ilk olarak güney illerinde (Hatay) Fransızlara karşı kurulmuştur.

Kuvayımilliye'nin en çok güç kazandığı bölgeler Batı Anadolu illeri olmuştur.

Sivas Kongresi'nde Kuvayımilliye Komutanlığı'na atanan Ali Fuat Cebesoy, bu görevi Gediz Taarruzu'na kadar sürdürmüştür.

Yani verilenlerin tamamı doğru bilgilerdir.

Cevap: E

7. ABD'li Genel Harbour'un Doğu Anadolu için hazırladığı, ayrıca yine ABD'li Amiral Bristol'un Batı Anadolu (İzmir) için hazırladığı raporlar Türklerin haklılığını vurgulamıştır. Bristol, Yunan iddialarının, Harbour, Ermeni iddialarının asılsız olduğunu ortaya koymuştur. İngiliz General Milne'nin raporu ise Yunanistan'ı desteklemiş ve Bristol raporunun karşılık yayımlanmıştır.

Cevap: E

8. 1918 Brest Litovsk Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'ndan ve İtilaf Grubu'ndan ayrılan Rusya ve Paris Barış Konferansı'nda (1919) Wilson İlkelerine uymadığı gerekçesiyle yeniden Monroe Doktrini'ni (yalnızlık) uygulamaya başlayan ABD, Anadolu'daki işgalere katılmamışlardır.

İngiltere, Fransa, İtalya ve Yunanistan Anadolu işgalini yürüten devletler olmuştur.

Cevap: C

9. B, C, D, E seçenekleri Amasya Genelgesi ile ilgili doğru bilgilerdir. Ancak, Mustafa Kemal Paşa'nın 9. Ordu Müfettişi olarak ilk faaliyeti Samsun Raporu'nu yayımlamasıdır. Sonra Havza Genelgesi'ni yayımlayan Gazi Paşa'nın Osmanlı Ordu Subayı olarak (9. Ordu Müfettişi) son faaliyeti Amasya Genelgesi'ni yayımlamak olmuştur.

Cevap: A

10. Musul 3 Kasım 1918'de, İstanbul 13 Kasım 1918'de, Hatay 21 Aralık 1918'de, İzmir 15 Mayıs 1919'da, Eskişehir 27 Temmuz 1921'de işgal edilen Osmanlı şehirleridir.

Cevap: B

11. İstanbul'daki Mebuslar Meclisi açılırsa, halk oyunu alan vekiller yönetiminde etkili olacak, hükümet üyeleri bu meclisin vekilleri tarafından Kanun-i Esasi'ye göre denetleyecekti. Ayrıca, seçimlere katılacak Kuvayımilliyeci vekiller seçilip meclise girecekler, böylece Mücadele-i Hürriyet güç kazanıp yasal hale gelecekti. Meclis-i Mebusan bu amaçlarla açılmıştır.

Cevap: C

12. B, C, D, E seçenekleri doğru bilgilerdir. Ancak, Misak-ı Milli'de ulusal egemenlik düşüncesine yer verilmemiştir.

Cevap: A

13. Erzurum Kongresi'nde alınan Temsil Heyeti Doğu Anadolu'yu kapsar ve Doğu'daki cemiyetler tek çatı altında toplanacaktır, kararları Sivas Kongresi'nde alınmamıştır. Sivas Kongresi'nde bütün cemiyetler tek çatı altında toplanmıştır.

Cevap: C

1. Erzurum Kongresi'nde Temsil Heyeti'nin Doğu Anadolu'yu temsil etmesi kararı bölgesel bir karardır. Doğudaki cemiyetlerin birleştirilmesi ulusal birliği sağlama amacını gütsede sadece Doğu Anadolu'daki Cemiyetleri kapsadığından bölgesel kapsamlı bir karardır.

Cevap: A

2. İtalyanlar, Sivas Kongresi'ni engellemeye yönelik herhangi bir faaliyette bulunmamışlardır. A, B, C, E seçeneklerinde verilenler ise kongrenin engellenmesine yönelik faaliyetlerdir.

Cevap: D

3. Amasya Genelgesi'nde (22 Haziran 1919) ilk defa dile getirilen Temsil Heyeti, Erzurum Kongresi sırasında (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) kurulmuştur. Yani Erzurum Kongresi'ni toplayan kurul Temsil Heyeti olamaz. Diğerleri Temsil Heyeti tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerdir. I. TBMM'nin açılması, Temsil Heyeti'nin son faaliyeti olmuştur.

Cevap: B

4. Kapütülasyonların kaldırılması kararı ilk kez 28 Ocak 1920 tarihli Misak-ı Milli'de yer almıştır. Meclis-i Mebusan'ın açılması Sivas Kongresi'nde alınan bir karardır. (Meclis-i Mebusan'ı kapatılması Misak-ı Milli'nin ilan edilmesinden sonra İtilaflar eliyle gerçekleştirilmiştir.) Azınlıklara ayrıcalık tanınmaması, Erzurum ve Sivas Kongreleri'nin ortak kararlarıdır.

Cevap: C

5. General Harboud, Doğu Anadolu'daki Ermeni iddialarını araştırmış ve hazırladığı raporu Sivas Kongresi sırasında Mustafa Kemal Paşa'ya da sunmuştur. İngiliz General Milne, Yunanistan yanlısı bir rapor yazmıştır.

Amiral Bristol'un İzmir ve çevresi için hazırladığı rapor Türkleri desteklemiştir.

General Falkenhayn, Filistin Cephesi'nde görev yapan bir komutandır.

General McArthur ABD'li Pasifik Bölgesi komutanıdır. 1932'de Mustafa Kemal Paşa ile görüşmüştür.

Cevap: C

6. Temsil Heyeti, Erzurum Kongresi sırasında kurulmuş ve I. TBMM'nin açılmasına kadar görev yapmıştır. Temsil Heyeti İstanbul Hükûmeti'nin tüm engellemelerine rağmen Sivas Kongresi'ni toplayarak İstanbul Hükûmeti'ne karşı ilk siyasi başarısını kazanmıştır.

Cevap: A

7. Mustafa Kemal Paşa, Erzurum Kongresi'ne sivil olarak Sivas Kongresi'ne Temsil Heyeti başkanı olarak Afyon ve Pozantı Kongreleri'ne TBMM Başkanı sıfatı ile katılmıştır. Balıkesir Kongresi, Hacim Muhittin öncülüğünde toplanmış bir kongredir. Batı Cephesi bu kongre ile temellenmiştir.

Cevap: C

8. İstanbul Hükûmeti ile yapılan Amasya Görüşmeleri'ne Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal Paşa, Bekir Sami Bey ve Rauf Orbay katılmıştır.

Cevap: C

9. İtilaf Devletleri, 28 Ocak 1920'de Meclis-i Mebusan'da kabul edimiş olan Misak-ı Milli Kararları'nı iptal ettirmek için padişaha, hükûmete ve meclise baskı yapsa da kararlar iptal edilmemiştir. Öyleki itilaf 16 Mart 1920'de İstanbul'u işgal edip, Meclis-i Mebusan'ı basmışlardır. Ancak, Misak-ı Milli Kararları yürürlükte kalmıştır.

A, C, D, E seçenekleri Misak-ı Milli ile ilgilidir.

Cevap: B

Test 16 Çözümü

10. Misak-ı Milli'nin Mebuslar Meclisi'nden geçmesi sonucunda İtilaf Devletleri, meclisi kapattı ve İstanbul'u işgal etti. Milletvekillerin çoğu Malta'ya sürgün edildi. İtilaf Devletleri'nin meclisi kapatması, milli iradeyi yok saymıştır. Misak-ı Milli'nin meclisten geçmesi, milli mücadeleye yanlısı bir kararın alındığını gösterir. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkentidir.

Cevap: E

11. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'ne seçilen vekillerle Ankara'da görüşen Mustafa Kemal Paşa bu vekillerden;

- Mecliste Müdafaa-i Hukuk Grubu kurulmasını,
- Kendisinin meclis başkanı seçilmesini,
- Misak-ı Milli Kararları'nın kabul ettirilmesini istemiştir.

Cevap: A

12. 24 Ekim 1920'de, Batı Cephesi Umum Kuvayımilliye Komutanı Ali Fuat Cebesoy'un komuta ettiği Gediz Tarruzu başarısız olmuş, böylece TBMM, düzenli ordunun kuruluş çalışmalarını hızlandırmıştır.

Cevap: E

1. 23 Nisan 1920'de açılan I. TBMM'nin açılış amaçları, ulusal bağımsızlığı ve ulusal egemenliği sağlamak olmuştur. Bu amaçları gerçekleştirmek için Kurtuluş Savaşı'nın da kazanılması gerektiğinden bu meclis savaşı yöneten meclis olmuştur. İnkılapları gerçekleştiren meclis II. TBMM ve onun ardından görev alan meclisler olmuştur. Yani I. TBMM yenilik yapmak amacı ile kurulmuş bir meclis almamıştır.

Cevap: C

2. I. TBMM kuruluşundan itibaren hiç bir kuruma ya da kişiye bağlı olmadığını, tam bağımsız çalışacağını beyan etmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın 24 Nisan önergesinde de meclis üzerinde bir güç olmadığı, padişah vekili bir hükümet başkanı atanmayacağı vurgulanmıştır.

Cevap: D

3. I. TBMM'de; İstiklal, İslahat, Müdafaa-ı Hukuk, Tesanüt, Halk Zümresi gibi gruplar kurulmuştur. Felah-ı Vatan Grubu, Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde kurulmuş olan Milli Mücadele'yi destekleyen gruptur.

Cevap: D

4. I. TBMM'nin çıkardığı ilk kanun Ağnam Vergisi kanunudur. Diğer seçeneklerde verilenler yine I. TBMM'nin çıkardığı sonraki kanunlardır.

Cevap: D

5. Mustafa Kemal Paşa'nın 24 Nisan 1920 tarihli önergesinde:

- TBMM'nin her gücün üzerinde olduğu
- Bağımsız çalışacağı
- Meclis hükümeti sisteminin uygulanacağı
- Geçici ve padişah vekili bir hükümet başkanı atanmayacağı
- Padişah ve halifenin durumuna savaştan sonra TBMM'nin karar vereceği kararları yer alır.

Ancak, önergenin yayınlandığı tarihte Sevr Antlaşması henüz imzalanmamıştı, bu nedenle önerge de böyle bir karar yer almamıştır.

Cevap: C

6. I. TBMM, Kurtuluş Savaşı'nı yöneten olağanüstü dönem meclisi olduğundan kanunları hızlı çıkarmak, siyasi çatışmaları engelleyip yasama ve yürütmeyi tek elde toplamayı amaçlamıştır, bu yüzden de meclis hükümeti sistemini uygulamıştır.

Cevap: A

7. I. TBMM'nin ilk icra vekilleri heyetinde sağlık bakanlığı görevini Dr.Adnan Adıvar üstelenmiştir.

Cevap: E

8. Ahmet Anzavur, İstanbul Hükümeti'nin kışkırtması ile isyan etmiştir, amacı I. TBMM'yi dağıtmaktır. Ali Batı Mardin'de, Şeyh Eşref Bayburt'ta isyan ederek I. TBMM'yi zora sokmayı amaçlamışlardır.

Cevap: E

9. Tekalif-i Milliye Emirleri, Başkomutan Mustafa Kemal'in Sakarya Savaşı öncesi yayımladığı seferberlik kanunlarıdır. İsyanlara karşı bir kanun değildir. B, C, D, E isyanlara karşı yapılan faaliyetlerdir.

Cevap: A

10. I. TBMM bahsedilen bölgelerdeki isyanlara müdahale etmesi amacı ile Nurettin Paşa komutasındaki Merkez Ordusu'nu **Amasya** merkezli olarak kurmuştur.

Cevap: D

11. Ahmet Anzavur ve Kuvay-ı İnzibatiye isyanları İstanbul ve Boğazların güvenliği için İtilaf Devletleri tarafından desteklenmiştir.

Cevap: B

12. TBMM'nin saltanatı kaldırması ulusal egemenlik anlayışı doğrultusunda bir gelişmedir.

Cevap: C

I. TBMM Dönemi**TARİH****Test 17 Çözümü**

13. 1920 yılında İstanbul Hükûmeti Sevr Antlaşması'nı imzalama görevini Tevfik Paşa'yı görevlendirmiş ancak Tevfik Paşa, antlaşma şartlarını ağır bularak imzalamayı reddetmiştir. Dolayısıyla Sevr'in imzalanmasında rol oynamıştır.

Antlaşmayı Damat Ferit Hükûmeti adına; Hadi Paşa Reşat Halis ve Rıza Tevfik üçlüsü imzalamış, TBMM bu isimlerin tamamını vatan haini ilan etmiştir.

Cevap: E

14. A, B, D, E seçeneklerindeki kanunlar bir vekilin teklifi ve TBMM oy çokluğu ile kabul edilmiş kanunlardır. Ancak Tekalif-i Milliye Emirleri, meclis oylaması ile değil Başkomutan Mustafa Kemal'in, başkomutan olarak şahsen çıkardığı bir kanundur.

Cevap: C

15. 3 Aralık 1920'de, TBMM (adına Meclis Başkanı Mustafa Kemal) ile İstanbul Hükûmeti (adına Ahmet İzzet Paşa) arasında yapılan görüşme ile İstanbul Hükûmeti TBMM'nin varlığını ilk kez tanımıştır.

Cevap: A

16. I. TBMM'nin açılması, Temsil Heyeti'nin görevinin sona ermesi demek olmuştur. Onun yerine TBMM'de "Müdafa-i Hukuk Grubu" kurulmuştur. Temsil Heyeti, Erzurum Kongresi'nde kurulmuş TBMM'nin açılması ile sona ermiştir. (Heyet-i Temsiliye de denir.)

Cevap: D

17. Şeyh Sait, 1925'te isyan etmiş olup amacı saltanat ve hilafet düzenini geri getirmek gibi görünse de bağımsız bir Kürt devleti kurmaktır. İsyân, II. TBMM Dönemi'nde yaşanmış ve bastırılmıştır. Diğerleri I. TBMM Dönemi'ndeki isyanlardır. (A, B, D, E)

Cevap: C

18. I. TBMM ile Ermenistan arasındaki 3 Aralık 1920 tarihli Gümrü Antlaşması, I. TBMM'nin imzaladığı ilk antlaşmadır. Lozan 23 Temmuz 1923'te, diğerleri ise 1921 yılında imzalanan antlaşmalardır.

Cevap: E

19. I. TBMM, milli, halkçı, olağanüstü yetkili ve güçler birliği inkılapçı vasıflarına sahiptir. Bu mecliste siyasi partiler yerine halk grupları kurulmuştur.

Cevap: B

20. I. TBMM, 23 Nisan 1920 ile 15 Nisan 1923 yılları arasında görev yapmıştır.

Lozan'ın onaylanması: 24 Ağustos 1923

İzmir İktisat Kongresi: 17 Şubat 1923

İstanbul'un işgali: 16 Mart 1920

Mondros'un imzalanması: 30 Ekim 1918

Paris Barış Konferansı: Ocak 1919

Cevap: B

1. Milli Mücadele yıllarında Batı Cephesi'nde; İnönü Savaşı'ndan sonra Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması, Afganistan ile dostluk antlaşması, Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransa ile Ankara Antlaşması, Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması imzalanmıştır.
Brest-Litovsk Antlaşması'nın Milli Mücadele ve Batı Cephesi ile ilgisi bulunmamaktadır. Bu antlaşma Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkas Cephesi'nde Sovyet Rusya ile Osmanlı arasında imzalanmış ve Kafkas Cephesi kapanmıştır.
Cevap: E
2. 7 - 8 Temmuz 1919 gecesi askerlik görevinden istifa eden M.Kemal Paşa, Kütahya - Eskişehir savaşlarının kaybedilmesinden sonra TBMM'nin talebi ile başkomutanlık görevine getirilmiştir. Böylece Sakarya Savaşı'nı bu rütbe ile komuta eden Mustafa Kemal, Sakarya Savaşı öncesi askeri bir görev ve yetki aralık askerlik mesleğine geri dönmüştür.
Cevap: D
3. A, B, C, E seçeneklerinde verilenler, 1919 (A, C, E) ve 1920 (B) yıllarına ait gelişmelerdir ve bunlar o tarihlerdeki yardımların artması ile ilişkilendirilebilir. Ancak TBMM ordularının askeri başarıları, 1921'den itibaren gerçekleşmiş ve Sovyet Rusya yardımlarının artış göstermesinin temel nedeni olmuştur.
Cevap: D
4. TBMM adına Lozan Konferansı'na katılan 35 kişilik heyette, Rauf Orbay ve Bekir Sami yer almamıştır. Heyet başkanı İsmet Paşa (Hariciye Nazırı) ve yardımcıları Hasan Saka ve Rıza Nur Beyler olmuştur.
Cevap: C
5. İstiklal Marşı'nın bilinen ilk bestesi, 1924 yılında Ali Rıfat Çağatay yapmıştır. 1930 yılına kadar farklı bestelerle de okunan marş için 1930'da açılan beste yarışmasını kazanan Osman Zeki Üngör'e ait beste bugünkü (son) bestedir.
B, C, D, E seçenekleri İstiklal Marşı ile ilgili doğru bilgilerdir.
Cevap: A
6. Gümrü Antlaşması'na göre Türk-Ermeni sınır hattı, Aras Nehir ve Çıldır Gölü hattı olacaktır. Yani Selim, - Kulp, Ardahan, Kars, Ağrı Türkiye'de kalarak Gümrü ve ötesi Ermenistan'da kalacaktır. A, B, D, E seçenekleri antlaşmada yer alan maddelerdir.
Cevap: C
7. Moskova Antlaşması'ndaki ilgili madde ile kastedilen antlaşma Sevr Barış Antlaşması'dır. Sovyet Rusya bu antlaşmayı tanımadığını beyan eden ilk Avrupa devleti olmuştur.
Cevap: B
8. "A" ve "E" seçenekleri Çanakkale Savaşları'nda "B" Büyük Taarruz'da, "D" Kütahya Eskişehir Savaşları sırasında M.Kemal Paşa'nın verdiği emirlerdir.
Sakarya Savaşı'nda Mustafa Kemal Paşa "Hattı Müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır, o sath bütün vatandır ve vatanın kanının son damlasına kadar savunulmalıdır." emri ile bu savaşın bir varoluş savaşı olduğunu ve alan savunması yapılacağını vurgulamıştır.
Cevap: C
9. TBMM'nin İstanbul Hükümeti aracılığı ile konferansa davet edilmesi (I), doğrudan davetin Osmanlı'ya yapılması (II), TBMM ve Osmanlı Hükümeti'nin konferansta birlikte yer alması (III) öncülü kanıtlayan cümlelerdir.
Cevap: E
10. Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması'nın, Fransa ile Ankara Antlaşması'nın yapılarak Kafkas ve Suriye sınırlarının güvenlik altına alınması Sakarya Zaferi'nin bir sonucudur.
Cevap: D
11. Londra Konferansı'nın toplanması I. İnönü Savaşı'nın bir sonucu olmuştur.
1921 Ankara Antlaşması, Güney Cephesi'ndeki savaşları bitiren antlaşma olmuştur. Hatay bu antlaşmada, Fransız mandasındaki Suriye'ye bırakılmış olup 1939 yılındaki Ankara Antlaşması ile geri alınabilmiştir.
Cevap: B
12. İtilaf, TBMM'ye bağlı düzenli ordunun Yunan ordusu karşısında kazandıkları I. İnönü ve Sakarya Savaşları'ndan sonra, TBMM'ye barış önermiş ve Sevr şartlarının yeniden gündeme getirmişler ancak TBMM İtilafın barış teklifini reddetmiştir.
Cevap: A
13. İsmet İnönü, Genel Kurmay Başkanlığı sırasındaki yararlı faaliyetleri ve Mudanya Mütarekesi görüşmelerindeki başarısından dolayı Lozan'a yollanan heyete başkan olarak seçilmiştir.
Sakarya Savaşı'nı Mustafa Kemal Paşa komuta etmiş, Londra Konferansı'na TBMM adına Bekir Sami Bey katılmıştır.
Cevap: C
14. Kabotaj hakkı sorunu karasularımızdaki egemenlik haklarımız ile ilgilidir. Yabancı okulların ülkedeki faaliyetleri egemenliğimize müdahaledir.
Ancak Osmanlı'dan kalan borçların üstlenilerek ödeneği egemenlik haklarına zarar veren bir durum değildir.
Cevap: A

Test 19 Çözümü

1. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nden sonra askerlik görevinden istifa etmiştir. Eskişehir – Kütahya Savaşları'ndan sonra tekrar askerlik görevine geri dönmüştür. Milli Mücadele Dönemi'nde ilk yönettiği savaş ise Sakarya Meydan Muharebesi'dir.

Cevap: E

2. I. İnönü Savaşı'nın, TBMM ordularınca kazanılmasından sonra İtilaflar, Londra Konferansı'nı düzenleyerek Sevr Antlaşması'nın içeriğinde değişiklikler yapılabileceğini ilk kez gündeme getirmişlerdir. Sakarya Zaferi ardından da aynı durum gündeme gelmiş olsa da TBMM, Sevr tabanlı görüşme tekliflerini reddetmiştir.

Cevap: E

3. Mustafa Kemal, Başkomutanlık Meydan Savaşı'na Rumsındığı Savaşı adını vermiştir. Sakarya Meydan Muharebesi'ne ise Melhame-i Kübra (Büyük Kanlı Savaş) adını vermiştir. Gediz Muharebeleri'ne herhangi bir isim vermemiştir.

Cevap: C

4. TBMM yetkilileri, meclisten aldıkları direktifler doğrultusunda, Lozan Barış Konferansı görüşmelerinde Fener Rum Patrikanesi'nin egemenlik haklarımızı ihlal eden faaliyet ve iddiaları nedeni ile İstanbul'dan hatta yurttan çıkarılmasını istemiş, ancak bu isteğini kabul ettirememiştir.

Cevap: C

5. Türkiye'yi tanıyan ilk Müslüman devlet Afganistan'dır. Türkiye'yi tanıyan ilk devlet Ermenistan'dır. Türkiye'yi tanıyan ilk Avrupa devleti Rusya'dır. Türkiye'yi tanıyan ilk İtilaf Devleti Fransa'dır. Pakistan ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

Cevap: B

6. Milli Mücadele Dönemi'nde, Doğu Cephesi'nde Batum Gürcistan'dan alındı. Ancak Rusya ile yapılan Moskova Antlaşması ile Batum, Gürcistan'a tekrardan verilmiştir. Böylece Misak-ı Milli'den ilk taviz verilmiştir.

Cevap: C

7. Milli Mücadele Dönemi'nde Türk kuvvetleri Gediz Muharebeleri, Aslıhan – Dumlupınar ve Kütahya – Eskişehir Savaşları'nda Rum kuvvetleri karşısında başarısız olmuştur.

Cevap: E

8. Nüfus Mübadelesi (değişimi), Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan ikili bir sorun olmuş, Lozan Antlaşması'nda Yunanistan'da yaşayan Türkler ile Anadolu'da yaşayan Rumların değişimi kararı alınmıştır. Ancak, İstanbul ve Adalar'da yaşayan Rumlar ile buna karşılık Batı Trakya'da yaşayan Türkler yerleşik sayılmış ve değişimin dışında tutulmuştur.

Cevap: A

9. İtilaf Devletleri'nin düzenlediği Londra Konferansı, TBMM'ye Sevr şartlarını kabul ettirmeye çalıştığından sonuçsuz dağılmış olsa da, TBMM'nin konferansa İtalya aracılığı ile doğrudan davet edilmesi, TBMM'nin tanınırlığını artırmıştır. Moskova Antlaşması ile Sovyet Rusya, Dostluk Antlaşması ile Afganistan TBMM'yi tanıdırlardır.

Cevap: E

10. Batum Antlaşması, Şubat 1921'de imzalanmış bir antlaşmadır. Gürcistan ile TBMM arasında I. İnönü Savaşı'nın ardından imzalanmıştır. Diğerleri, Sakarya Savaşı sonrasında yapılan antlaşmalardır. Güney Cephesi Ankara Antlaşması ile kapandığından "C" seçeneği de Sakarya Savaşı'nın sonucu olarak kabul edilir.

Cevap: B

11. TBMM ile imzaladığı Moskova Antlaşması'nda, Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk devlet olmuştur. Diğerleri Lozan'da bu kararı onaylamıştır.

Cevap: A

12. Yasama gücünün bir kişinin elinde olması Başkomutanlık yetkisi ile açıklanabilir. Mustafa Kemal Paşa bu yetki ile ayrıca yürütme ve yargı güçlerini de kendinde toplamıştır.

Cevap: C

13. Sakarya Savaşı'nın zaferle sonuçlanmasına rağmen, İngiltere öncülüğündeki devletler, TBMM'ye Yunan Hükümeti ile anlaşma yapılmasını önererek Yunanistan'a verdikleri desteği sürdürmüştür. (II. öncül) I. İnönü Savaşı'ndan sonra yaşanmıştır ve Sakarya Zaferi ile ilişkilendirilemez. (III. öncül) İstanbul 16 Mart 1920'de resmen işgal edilmiştir ve Sakarya Savaşı ile ilişkilendirilemez.

Cevap: A

14. Batı Cephesi Güney Kanadı Komutanı olan Refet Bele'nin Aslıhanlar-Dumlupınar'da başarısız olarak görevden alınmasının ardından Batı Cephesi tek komutanda birleştirilmiştir.

Cevap: D

1. Mustafa Kemal Atatürk CHP (Halk Fırkası) ve SCF (Serbest Cumhuriyet)'nin kurulmasına destek vermiştir. Ancak Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşunu desteklememiş hatta bu partiyi kuran subaylara "Paşalar Komplosu" diyerek tepki göstermiştir.
Cevap: C
2. Mudanya Ateşkes Antlaşması ile İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya Türk hükûmetine bırakıldı. Bu bölgeleri teslim almak için görevlendirilen kişi Refet Bele'dir.
Cevap: A
3. Nutuk, 19 Mayıs 1919 ile Ekim 1927 tarihleri arasında yaşanan gelişmeleri ve M.Kemal Atatürk'ün faaliyetlerini konu edinmiştir.
Şeyh Sait İsyanı (1925), İzmir Suikasti (1926), Lozan Görüşmeleri (1923), Erzurum Kongresi (Temmuz 1919) Nutuk kapsamında yer alırlar.
Ancak Menemen İsyanı, 1930 yılında yaşandığı için Nutuk'ta yer almaz.
Cevap: D
4. Takrir-i Sükun Kanunu, Şeyh Sait İsyanı'nı bastırmak (II) ve ileriki dönemlerde yapılacak inkılaplara karşı olası tehditleri önlemeyi (I) amaçlamıştır.
Ancak uluslararası tehditlere karşı bu kanun ve kurumlar herhangi bir faaliyette bulunmamışlardır. (III)
Cevap: C
5. Menemen Olayı'nda Divan-ı Harp mahkemeleri kurulmuştur. İzmir Suikasti ve Şeyh Sait İsyanı'nda ise İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. İstiklal Mahkemeleri'nin son görev yeri İzmir Suikasti'dir.
Cevap: D
6. Verilen gelişmelerden kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi demokrasinin gereğidir. Diğer seçeneklerin demokrasi ile bir ilgisi bulunmamaktadır.
Cevap: A
7. "A", parti programının maddelerinden biridir.
"B", partinin krizin etkilerine karşı olarak kurulmasının nedenidir.
"C", 1933 yılında parti kapandıktan sonraki dönemlerde yaşanmıştır.
"D", parti programında laiklik vurgusu yapmıştır. Laiklik anayasaya 1937'de girmiştir.
Parti başkanı Fethi Okyar, partisine gerici (irticacı) ve aşırı dinci grupların girdiği gerekçesi ile partisini feshetmiştir.
Cevap: E
8. 1930 yılında Derviş (Giritli) Mehmet ve avanelerinin başlattığı Menemen İsyanı sırasında Asteğmen Kubilay şehit edilmiştir. İsyan, Mustafa Muğlalı komutasında bastırılmıştır. İsyancılar Divan-ı Harp'te (Askeri Mahkeme) yargılanmışlardır.
Cevap: D
9. Şeyh Sait İsyanı (1925), Nasturi İsyanı (1924), Cumhuriyet'in ilanından sonra yaşanan isyanlardır. İslam Teali Cemiyeti 1918'de kurulmuştur. Anzavur İsyanı 1920'de I. TBMM'ye karşı başlamıştır.
Cevap: B
10. Bursa Olayı; Türkçe ezan uygulamasına karşı çıkan olaydır. Olay kısa sürede bastırılmıştır. Mustafa Kemal bu konuyla ilgili şunu söylemiştir; "Bu olay din meselesi değil, dil meselesidir."
Cevap: A
11. 1923-1938, Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığı yaptığı yıllardı. Bu yıllarda Türkiye'de eski düzene dönme amaçlı Şeyh Sait ve Menemen İsyanları yaşanmış, ayrıca Şeyh Sait, Seyit Rıza gibi bazı isyanlarda ayrılıp devlet kurmak da amaçlanmıştır.
Ancak Atatürk Dönemi'nde hükûmet darbeleri veya askeri darbeler görülmemiştir.
Cevap: B
12. Mustafa Kemal Atatürk, mirasının bir kısmını TDK ve TTK'ye bağışlamıştır. Ancak Nutuk adlı eserinin telif hakkını Türk Hava Kurumu'na bağışlamıştır.
Cevap: C
13. İlk defa kadınlara seçme-seçilme hakkının verilmesinin parti programına alan Serbest Cumhuriyet Fırkasıdır.
Cevap: C

1. Kıbrıs, Lozan Barış Antlaşması'na göre İngiliz idaresine bırakılmıştır. İngiltere 1952'de adadan çekilince Türkiye ile Yunanistan arasında ikili bir sorun olmaya başlamıştır. Sorunun başlangıcı Demokrat Parti Dönemi'ne denk gelir.

İtalya'nın Akdeniz'deki faaliyetlerine karşı, Yunanistan Ege Denizi'nde kendisine ait adaları silahlandırmaya başlamıştır. Sorun Atatürk Dönemi'nde başlamıştır.

Nüfus Mübadelesi kararı, Lozan Barış Antlaşması'nda alınmış olsa da 1930 yılına kadar Türkiye ile Yunanistan arasında ikili bir sorun oluşturmuştur.

Cevap: A

2. 1926'da Bozkurt gemisinin Lotus gemisi ile çarpışması ile başlayan sorun ve İstanbul'daki Wagon Lits Şirketi'nin işçileri ile yaşadığı sorunlar, Türk - Fransız ilişkilerini olumsuz etkileyen olaylar olmuştur.

Cevap: A

3. Verilen konuların tamamı farklı zaman aralıklarında Milletler Cemiyeti'nde görüşülmüştür. Borçlar konusu 1929'da, 1935 yılında Boğazlar, 1937'de Hatay'da Milletler Cemiyeti'nde görüşülen konulardır. Milletler Cemiyeti Musul konusunda İngiliz yanlısı kararlar almıştır. Ancak, Boğazlar ve Hatay meselelerinde daha objektif ve Türkiye yanlısı kararlar almıştır.

Cevap: E

4. Lozan Antlaşması'nın imzalanmasında ve burada alınan karar ile 1924'te yine Musul Sorunu'nun çözümü amacıyla toplanan Haliç Konferansı'nda, Milletler Cemiyeti'nin etkisi söz konusu değildir. Ancak, 1924 yılında Musul için yayımlanan Brüksel Raporu'nu Milletler Cemiyeti yayımlamıştır. Bu rapor İngiliz yanlısı bir rapor olmuştur.

Cevap: C

5. 1926 yılında yaşanan Bozkurt-Lotus Davası'nda Türkiye'yi Mahmut Esat Bey temsil etmiş ve bu davadaki başarısından dolayı "Bozkurt" soyadını almıştır.

Cevap: B

6. 1933 yılında yaşanan Razgrad Olayları (Türk mezarlarının yağmalanması), Türkiye ile Bulgaristan ilişkilerinin gerilmesine neden olmuştur.

Cevap: D

7. Atatürk Dönemi'nde İngiltere ile Musul, Fransa ile Dış Borçlar, Bozkurt-Lotus Olayı, Yunanistan ile Nüfus Mübadelesi, Bulgaristan ile Razgrad sorunları yaşanmıştır. Ancak Rusya ile herhangi bir ikili sorun yaşanmamıştır.

Cevap: C

8. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Boğazlar, Hatay, Dış Borçlar ve Mübadele konularında ilgili devletler ile diplomasi yoluyla çözüm yolu aramıştır. Bu tavrını sabırla sürdüren Türkiye, Musul konusunda daha hassas hatta savaşı göze alan bir siyaset takip etmiştir. 1925 yılında Türkiye, Musul'a askeri müdahale yapmayı planlamış ancak yaşanan Şeyh Said İsyanı bu müdahalenin gerçekleşmemesine neden olmuştur.

Cevap: B

9. Türkiye Hatay Sorunundan dolayı Atatürk Dönemi'nde Suriye ile iyi ilişkiler içine girememiştir.

Cevap: A

10. İngiltere, Kıbrıs Adası'ndan 1952 yılında çekilmiştir. Dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Başbakan ise Adnan Menderes'tir. A, B, C, D seçeneklerinde yer alan gelişmeler Atatürk Dönemi'nde yaşanmıştır.

Cevap: E

11. 1926 Ankara Antlaşması'nda soruda verilen maddelerin tamamı yer almıştır.

Cevap: E

12. Soruda tanımı verilen rapor, İsveçli Sandler tarafından kaleme alınmıştır.

Cevap: C

13. Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan Etabli sorununun çözümlenmesi iki ülke arasında 1954 Kıbrıs Meselesi'nin gündeme gelmesine kadar iyi ilişkiler dönemine girilmiştir.

Cevap: A

1. Kabotaj Kanunu ile karasuları ve limanlar millileştirilmiştir. Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu milli şuuru ve dili geliştirmeyi amaçlamıştır. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile eğitim ve öğretim milli esaslara bağlanmıştır. Yani A, B, C ve E seçenekleri milli devlet anlayışını güçlendiren inkıplardır. Ancak Miladi Takvim batılılaşma ve modernleşme amaçları taşıyan bir inkılaptır. Milli devlet ile ilişkilendirilemez.

Cevap: D

2. Mustafa Kemal'in Nüfus mübadelesinde gösterdiği başarısından dolayı Yunan Başbakanı Venizoles, Mustafa Kemal'i Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiştir.

Cevap: E

3. M.Kemal Atatürk'ün sözünü ettiği "cumhuriyet merkezi", başkent Ankara'yı tarif eder.

Cevap: E

4. 29 Ekim 1923'te Atatürk'ün önerisi ile ilan edilen Cumhuriyet Rejimi ile;
- Hükûmet bunalımlarını önlemek (Kabine Sistemi)
  - Devlet başkanlığı sorununu çözmek (Cumhurbaşkanı)
  - Rejim tartışmalarına son vermek (Cumhuriyet)
  - Ulusal egemenlik ilkesini pekiştirmek amaçlanmıştır.

İki başlılık 29 Ekim 1923'te yaşanan bir sorun olmamıştır. Zira 1 Kasım 1922'de halifelüğün kaldırılması ile bu sorun çözülmüştür.

Cevap: B

5. Azınlıkların da (Türkiye Cumhuriyet sınırlarında yaşayan gayri Türk ve gayri müslimlerin) Türk vatandaş sayılması Lozan Barış Antlaşması'nda, ayrıca 1924 Anayasası'nda vurgulanmış olup Medeni Kanun kapsamında bu madde yer almamıştır.

II, III ve IV. öncülerdeki bilgiler medeni kanun kapsamındadır.

Cevap: D

6. Tek dereceli seçim sistemi (1946), gizli oy açık sayım ilkesi (1950), Atatürk aleyhine işlenen suçlar kanunu (1952), Anayasa dilinin sadeleştirilmesi (1945) yıllarında gerçekleşmiş olup Atatürk sonrasına ait değişikliklerdir.

Laiklik ve diğer ilkeler ise 1937'de Atatürk Dönemi'nde anayasaya girmiştir.

Cevap: A

7. Koruyucu Gümrük Kanunu, ülkenin milli ekonomisini koruduğundan milliyetçilik ilkesi ile; Medeni Kanun ülkenin hukuk birliğini ve bağımsızlığını pekiştirdiği için milliyetçilik, kadınlara sosyal ekonomik haklar tanıdığından halkçılık, medreselerin kapatılması eğitim ve öğretimin üzerindeki din baskısını kaldırdığından Laiklik, ölçü ve tartı inkılabı Batı ile irtibatı ve modernleşmeye katkı sağladığından inkılapçılık ilkeleri ile ilişkilendirilebilir.

Cumhuriyetçilik ile ilişkili bir düzenlemeye soruda yer verilmemiştir.

Cevap: D

8. Bahsedilen dergi Belleter'dir ve halen süreli olarak yayımlanmaktadır. Kadro bir edebiyat dergisi Sebülürreşad, Mehmet Akif Ersoy'un editörlüğünü yaptığı, Açıksöz Kastamonu'da Hüsnü Bey tarafından çıkarılan yayınlardır. Ülkü ise halkevlerinin resmi yayın organıdır.

Cevap: A

9. Harf İnkılabının ardından kurulan Millet Mektepleri ve Halkevleri yeni alfabenin halka öğretilmesi için faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Cevap: A

Test 22 Çözümü

10. Türk köylüsünün ana geçim kaynakları tarım ve hayvancılık olmuştur. Tarım ürünlerinden peşin alınan Aşar vergisinin kaldırılması, kredi veren kuruluşların artırılması, tohum ıslahı, toprak reformu, ziraai ve hayvancılık eğitimleri ile Atatürk Orman Çiftliği'nin kurulması köylüyü - çiftçiyi kalkındırmayı amaçlayan hamleler olmuştur.

Cevap: E

11. Halifelik 3 Mart 1924'te kaldırılmıştır. Kabine Sistemi (Bakanlar Kurulu), Cumhuriyet'in ilanı ile gelen bir yeniliktir. Yani I ve II Cumhuriyet'in ilanından sonra yaşanmıştır. Ancak II. TBMM seçimleri 15 Nisan 1923'te alınan kararın ardından yapılmış, II. TBMM 11 Ağustos 1923'te toplanmıştır.

Cevap: C

12. Bahsedilen 1924 tarihli kanunla yasalaşan ulusal bayram Cumhuriyet Bayramı'dır. Diğer bayramlarda ilerleyen süreçlerde yasal hale (1935) getirilmiştir.

Cevap: A

13. Soruda bahsi geçen gazete "Mardin" gazetesidir. Bu durum inkılabın tanınıp sindirilmesini sağlamıştır.

Cevap: D

14. İstanbul Üniversitesi 1933, Ankara Hukuk Mektebi 1925, Ankara Ziraat Fakültesi 1932, Ankara Mülkiye Mektebi 1930'da Atatürk Dönemi'nde açılan eğitim kurumlarıdır. Ancak Ankara Üniversitesi, 1944'te İsmet İnönü Dönemi'nde açılmıştır.

Cevap: E

15. 1937'de İnönü'nün istifa etmesi üzerine başbakanlığa Celal Bayar getirilmiş ve Bayar Atatürk Dönemi'nin son başbakanı olmuştur.

Cevap: C

16. İzmir İktisat (Ekonomi) Kongresi'nde okul açılması, MEB'in sorumlulukları ile ilgili bir karar alınmamış olup Misak-ı İktisadi olarak adlandırılan kongre kararları Milli Ekonomi'yi korumayı amaçlamıştır.

Cevap: C

17. Osman Zeki Üngör ve Ali Rifat Çağatay, İstiklal Marşı bestecileridir. Safiye Ayla dönemin ses sanatçısıdır. Cemal Reşit Rey dönemin müzikologlarından. Bahsi geçen görevi Mustafa Kemal Atatürk, Adnan Saygun'a vermiştir.

Cevap: A

1. 1934'te kabul edilen Soyadı Kanunu sonrası, Saffet Arıkan'ın önerdiği Atatürk soyadı TBMM tarafından Mustafa Kemal'e verilmiştir.

Cevap: B

2. M.Kemal Nutuk adlı eserinde 1919-1927 yılları arasındaki faaliyet ve fikirlerini Türk milletine ve tüm dünyaya açıklamıştır. Dönemin şartları ve faaliyetleri hakkında millete bilgi vermesi onun milleti ne kadar önemseydiğini gösteren bir kanıttır.

Cevap: C

3. Verilen kurumların tamamı okuma yazma seferberliği kapsamında 1928'den itibaren halka okuma yazma da öğretmişlerdir.

Cevap: E

4. 1937'de açılan Uluslararası İzmir Fuarı (EXPO) Atatürk Dönemi'nde açılan ilk uluslararası fuar olmuştur.

Cevap: C

5. Çok partili hayata geçiş denemeleri, ülke içerisinde yaşanan isyanlar ve halkın demokrasi bilincinin olmamasından dolayı, Toprak Reformu'nun (çiftçiyi topraklandırma amaçlı) büyük arazi sahiplerinin muhalefetinden dolayı yani iç dinamikler nedeni ile başarısız olmuşlardır. Teşvik-i Sanayi'nin başarısız olmasında ve 1929'dan itibaren devletçi ekonomiye geçilmesinde ABD merkezli Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisi söz konusudur.

Cevap: C

6. İtibar-ı Milli Bankası (IV), 1917 yılında Osmanlı Devleti'nde İttihat Terakki Partisi'nin iktidarında kurulmuştur. Bu banka 1924'te İş Bankası ile birleştirilmiştir.

Cevap: D

7. I. Beş Yıllık Sanayi Planı, milli (yerli) üretimi ve sermayeyi esas almış, planlaması ile milli ekonomiyi dış etkilerden korumayı amaçlamıştır. Yani krediye dayalı olduğu söylenemez. (III) I ve II öncüller ise doğru bilgilerdir.

Cevap: C

8. Medreseler 11 Mart 1924 tarihli kanun ile kapatılmıştır. Diğerleri 3 Mart 1924 tarihinde yapılmış olan inkıplardır.

Cevap: C

9. İzmir İktisat Kongresi kararlarından olan ve 1927'de uygulamaya konulan Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olma nedenleri A, B, C, D seçeneklerinde verilmiştir. E seçeneği ise bu başarısızlığın bir sonucu olarak uygulanmaya başlanan ekonomi modelidir.

Cevap: E

10. Atatürk ilkeleri temellerini Türk kültüründen, milletin kendisinden olmakla birlikte kendi dönemine kadarki dünya gelişmelerinden, bilimden ve tarihten de kaynak bulmuştur. Ancak 1948'de BM'nin yayımladığı İnsan Hakları Evrensel Bildirisi bu ilkeler oluştuktan çok sonra gerçekleşmiştir. Bu nedenle ilkeler ile ilişkilendirilemez.

Cevap: C

11. Türkiye Cumhuriyeti içerisindeki hukuki çok başlılıkları gidermek, sosyal ve cinsî eşitlikleri sağlamak amacıyla kabul edilen Türk Medeni Kanunu, patrikhane başta olmak üzere tüm ikincil kurumların hukuki yetkilerini kaldırmış, tüm vatandaşlar Türk Anayasası'nın yetkilerinden bağımsız mahkemelerin hukuk kapsamına alınmıştır. Diğer seçeneklerde patrikhane ile ilgili bir düzenleme yer almamıştır.

Cevap: C

12. 1924 ve 1930'da iki kez denenmesine rağmen siyasi partilerin kapanması nedeniyle çok partili sistem denemeleri başarısız olmuştur. (I)

1927'de çıkarılan Teşvik-i Sanayi Kanunu, sermaye yetersizliği, ekonomik kriz gibi nedenlerden dolayı başarıya ulaşamamıştır. (II)

1924'ten itibaren topraksız çiftçileri ve köylüleri topraklandırmayı amaçlayan Toprak Reformu, büyük arazi sahiplerinin muhalefetleri nedeni ile başarıya ulaşamamıştır. (III)

Cevap: E

Test 23 Çözümü

13. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılması ile, yeni rejimin güvenliği sağlanmış, milli bilinç oluşturulması amaçlanmış, inkıplara hız kazandırılmış, Osmanlı hanedanı sürgün edilmiş, iki başlılık ortadan kaldırılmıştır.

Cevap: A

14. Saltanatın kaldırılması yönetim alanında laikleşme ile ilgili bir gelişmedir. Diğer gelişmeler eğitimin laikleşmesini sağlamıştır.

Cevap: D

15. 1926'daki Kabotaj Kanunu ile Türkiye'nin limanları, karasuları ve buralardaki gemi işletmeleri millileştirilmiş olduğundan amaç ve prensip öncelikle ve sadece milliyetçiliktir. Diğer inkıplar birden fazla ilke ile ilgili olsalar da; Halifeliğin kaldırılması öncelikle Laiklik, saltanatın kaldırılması öncelikli cumhuriyetçilik, 1928 anayasa değişikliği öncelikle laiklik ve Erkan-ı Harbiye'nin kaldırılması öncelikle cumhuriyetçilik ilkelerini amaçlamaktadır.

Cevap: E

16. Türk Dil Kurumu (TDK) Türkçe'nin zenginliğini ortaya koymak, ihtiyaca karşılık yeni kelimeler üretmek, imla ve dil bilgisi kurallarını korumak, yabancı dillerin ve kelimelerin etkilerini azaltmak amacıyla kurulmuştur. Yüksek öğretim kurumları (üniversiteler) ve programları TDK'nin görev alanı değildir.

Cevap: B

17. 1930 yılından itibaren Türk kadınına siyasi haklar verilmesi, 1920'de TBMM'nin açılması ile parlamenter (meclisli) yönetime geçilmesi, 1937'de Nuri Demirağ'ın uçak fabrikasını açması ve 1932'de kabul edilen I. Beş Yıllık Sanayi Planı kapsamında 1933'te SSCB'den dış borç alınması Atatürk Dönemi'nde gerçekleşen hadiselerdir.

Ancak Türkiye ilk çok partili seçimini 1946'da (açık oy, gizli sayım usulünce), ilk çok partili demokratik seçimini (gizli oy - açık sayım ilkesi ile) 1950 yılında gerçekleştirmiştir.

Cevap: C

1. Türkiye İş Bankası (1923) ve Halkbankası (1938) Atatürk Dönemi'nde açılan bankalardandır. Vakıflar Bankası Adnan Menderes Dönemi'nde (1950 - 1960 arası) açılmış bir bankadır.
Cevap: D
2. Atatürk'ün ilgili sözü havacılık ve uzay çalışmalarının önemini vurgulamaktadır. Türk Tayyare Cemiyeti (Türk Hava Kurumu) ve Divriği Pilot (Havacılık) Okulu bu doğrultuda açılan kurumlardır. Ancak Eskişehir Cer (Ray) Atölyesi demiryolu ulaşımı ile ilgilidir ve sözün kapsamının dışında kalır.
Cevap: C
3. Aşar vergisi, halkın peşin ödediği ürün (tarım) vergisidir, kaldırılması halkı rahatlattığında halkçılık ile ilgilidir. Teşvik-i Sanayi Kanunu, özel sektör yatırımlarını (Halkı) desteklediğinden halkçılık ile ilgilidir. Ancak devlet sermayesi ile kurulan Paşabahçe Cam Fabrikası devletçilik ile ilişkilendirilebilir.
Cevap: B
4. Halifeliğin kaldırılmasının nedenleri; iki başlılığı ortadan kaldırmak, laik sistemi güçlendirmek, millet bilincini geliştirmek, eski düzen yanlılarını pasivize etmek, inkılapları hızlandırmaktır. Ayrıca Abdülmecit Efendi'nin (son halife) Afgan ve Hint emirlerine yazdığı gizli mektupların ortaya çıkması da (Tanin Gazetesi) bu inkılabı hızlandırmıştır.
Cevap: E
5. Atatürk Dönemi'nin ilk özel şeker fabrikası 1926 yılında Uşak'ta açılmıştır.
Cevap: E
6. 1924 yılında Celal Bayar'ın genel müdürlüğünde kamu ve özel sermayesinin birleşimi ile kurulan İş Bankası İtibar-ı Milli Bank'ı bünyesine almıştır.
Cevap: D
7. 1926'daki Türk Medeni Kanunu, 1929'daki İcra İflas Kanunu İsviçre'den, 1926'daki Ceza Kanunu İtalya'dan alınmıştır. Ancak İngiltere'den örnek alınan bir yasal inkılap söz konusu değildir.
Cevap: B
8. Soyadı Kanunu ile, ayrıcalıklı unvanlar (halkçılık), dini lakaplar (laiklik) ve Türkçe olmayan isimler (milliyetçilik) yasaklanmıştır. Ayrıca bir inkılap tabi olarak inkılapçılık ile ilişkili olduğundan cumhuriyetçilik ilkesi ile Soyadı Kanunu arasında ilişki kurulamaz.
Cevap: A
9. 17 Şubat 1923 tarihinde İzmir'de gerçekleştirilen Türkiye İktisat Kongresi'nin başkanlığını Kazım Karabekir yapmıştır.
Cevap: C
10. Aşar vergisi ve tarım alanındaki ekonomik düzenlemeler halkçılık, Kabotaj Kanunu, Koruyucu Gümrük Kanunu gibi düzenlemeler milliyetçilik, demiryolları yatırımları ve I. Beş yıllık Kalkınma Planı gibi uygulamalar devletçilik ilkesi ile ilişkilendirilebilir. Dolayısıyla ekonomik adımlarda her üç ilkeye de yer verilmiştir.
Cevap: E

Test 24 Çözümü

11. Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924), tekke ve zaviyelerin kapatılması 1925 ve Harf Devrimi 1928 yıllarında gerçekleşmiş olduğundan sıralama, I, II, III şeklinde olmalıdır.

Cevap: A

12. 1933 yılında Albert Malche önderliğinde gerçekleştirilen Üniversite Reformu'yla Darü'lfunun İstanbul Üniversitesine dönüştürülmüştür.

Cevap: C

13. Milli Mücadele'nin "Galip Hocası" adlandırılan ve Türkiye'nin ilk özel bankası olan İş Bankası'nın ilk müdürü olan kişi Celal Bayar'dır. Celal Bayar Demokrat Parti'nin kurucu üyelerindendir ve aynı zamanda Türkiye'nin üçüncü cumhurbaşkanıdır.

Cevap: D

14. 1925 yılında Atatürk'ün şahsi sermayesi ile kurduğu "Gazi Çiftliği" (Atatürk orman Çiftliği) Türkiye'nin ilk örnek tarım çiftliğidir.

Cevap: A

15. Onuncu Yıl Marşı'nda geçen "demirağlarla ördük ana yurdu dört baştan" mısraları yapılan demiryollarını vurgulamaktadır.

Cevap: B

16. Yaptığı demiryolu yatırımları ile Atatürk'ün "Demirağ" soyadını layık gördüğü Nuri Bey, Türkiye'nin ilk uçak fabrikasını da kuran kişidir. Havacılık ve demiryolu yatırımları ile genç cumhuriyetin başarılı sanayicilerinden biri olmuştur.

Cevap: C

1. 1823 yılında ABD Başkanı Monroe'nin uygulamaya başladığı ve 1917 yılına kadar da devam eden Monroe Doktrini: İnfirat ve İzolasyon yani yalnızlık ve dışa kapalılık esaslarını temel aldığından I, II ve III öncülerde verilenlerin tamamı bu zaman aralığı boyunca uygulanmıştır.

Cevap: E

2. Rusya'da yeni ekonomik model anlamına gelen NEP politikasını uygulamaya koyan lider Lenin'dir.

Cevap: A

3. A, C, D, E seçenekleri I. Dünya Savaşı'nın sonuçları arasında yer alır. Ancak SSCB ve ABD arasındaki rekabet ve Soğuk Savaş II. Dünya Savaşı'nın sonuçları arasında yer alır.

Cevap: B

4. Soruda bahsedilen antlaşma 1928'de Paris'te imzalanan Briand - Kellog Paktı'dır. Bu pakt ABD'nin 1919 Paris Barış Konferansı sonrasında katıldığı ilk uluslararası antlaşmadır. Litvinoy Protokolü SSCB öncülüğündeki bölgesel bir paktır. Locarno Paktı 1925'te Avrupalı devletler arasında yapılmış bir paktır. Küçük Antant, Çekoslovakya, Yugoslavya arasındaki SSCB'ye karşı tedbir amaçlı bir paktır. Cenevre Antlaşması, 1920'de Milletler Cemiyeti'nin kurulduğu ayrıca 1928'de "Silahsızlanma" gündemi ile Milletler Cemiyeti'nin toplandığı bir konferansın sonunda imzalanan antlaşmadır.

Cevap: C

5. 1920 yılında İtalya'nın San Remo kentinde İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katıldığı Ortadoğu'nun paylaşıldığı (manda sınırlarının belirlenmesi) konferansta ayrıca Sevres Antlaşması'nın şartları da belirlenmiştir.

Cevap: A

6. A, B, C ve E seçenekleri Basmacı Hareketi ile ilgili doğru bilgilerdir. Ancak D seçeneğinde verilen bilgi hatalıdır, Basmacı Hareketi ilk kez 1916'da Fergana'da başlamıştır.

Cevap: D

7. Sykes - Picot Antlaşması 1916 yılında İngiltere ve Fransa arasında Osmanlı'ya ait olan Ortadoğu topraklarının paylaşıldığı bir gizli mukavele olarak imzalanmıştır. İtalya (Saint Jean De Meaurine Antlaşması ile) ve Rusya'nın da (Petrograd Protokolü) tanıdığı bu antlaşma 1918'de Bolşevik Rus hükümeti tarafından dünya kamuoyuna açıklanmıştır. I. Dünya Savaşı'ndan galip olarak ayrılan İngiltere ve Fransa devletleri antlaşmayı bazı değişiklikler ile uygulamaya koymuştur.

Cevap: E

8. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İspanya'da Franco, Almanya'da Hitler, İtalya'da Mussolini totaliter rejimler kurmuşlardır.

Cevap: E

9. Çarlık Rusya içerisinde yaşanan 1917 Ekim Devrimi ile Çarlık rejimi yıkılmış, Bolşeviklerin öncülüğünde geçici hükümet kurulmuştur. 1917'den 1923'e kadar Bolşevikler ile Menşevikler arasında bir iç savaş yaşanmış, Çarlık yanlısı Menşevikleri bertaraf eden Bolşevikler 1923 yılında Lenin başkanlığında Sovyet rejimini; Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği adıyla ilan etmişlerdir. Yani verilen gelişmeler "I, III, II" sırası ile yaşanmıştır.

Cevap: B

10. Stalin'in Sovyet Rusya'da uygulamaya koyduğu I. Beş Yıllık Kalkınma Planı Türkiye'deki Devletçi ekonomik modele örnek olmuştur.

Cevap: C

Test 25 Çözümü

11. "A" seçeneğinde verilen On İki Ada ve Rodos'un işgal edilmesi, İtalya'nın 1912'de Trablusgarp Savaşı sırasındaki faaliyetidir. Yani Paris Barış Konferansı'ndan önceki bir tarihtir. 1919 - 1939 arasındaki İtalya yayılma hareketleri arasında yer almaz. Diğer seçenekler 1919 - 1939 tarihleri arasında yaşanan gelişmelerdir.

Cevap: A

12. I. Dünya Savaşı'nın yarattığı dehşet ortamı gerçeküstüçülük olarak açıklanan, Salvador Dali ve Picasso gibi ressamların geliştirdiği akım "Sürrealizm"dir.

Cevap: B

13. SSCB ve komünizmin yayılması tehditlerine karşı Almanya ve Japonya arasında 1936'da Anti-Komintern Pakt imzalanmıştır. İtalya pakta 1937'de katılmıştır.

Cevap: C

14. 1924 - 1953 yıllarında SSCB'nin devlet başkanlığını ve Komünist Parti'nin liderliğini yürüten J. Stalin kolektifleştirme siyasetini ve planlı devletçi ekonomi modelini uygulamıştır.

Cevap: A

15. II. Dünya Savaşı'ndan önce Almanya Hayat Sahası; İtalya More Nostroum (Bizim Akdeniz); Japonya Asya Asyalıdır politikalarını izlemişlerdir.

Yatıştırma Siyaseti İngiliz Başbakan Chamberlain'in savaşı önleme siyasetidir.

Genişleme siyaseti SSCB, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Çevreleme siyasetini de ABD, SSCB'ye karşı uygulamıştır.

Cevap: B

1. A, C, D, E seçenekleri Japonya tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerdir. Ancak B seçeneğinde yer alan Boxer Ayaklanması, 1901'de Çin'de yaşanmış ve Batılı devletlerin sömürü faaliyetlerini engellemeyi amaçlamıştır.

Cevap: B

2. Almanya ve Japonya'nın soruda verilen (I. ve II. öncüller) faaliyetleri II. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında yer almıştır. Ancak, İngiltere'nin Wilson İlkeleri'ne aykırı davranması, ABD'nin yeniden Monroe Doktrini'ne dönmesine yani dünya siyasetinden çekilmesine neden olmuştur. Bu durum, II. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında sayılamaz. (III)

ABD ve SSCB rekabeti ise II. Dünya Savaşı'ndan sonra başladığından II. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden değil sonuçlarından biri olarak yorumlanabilir. (IV)

Cevap: E

3. Washington Deniz Silahsızlandırma Konferansı, Japonya'nın denizlerdeki gücünü azaltmak için toplanmıştır.

Cevap: C

4. Japonya'nın ABD'nin askeri üstü Pearl Harbor'a saldırması sonucunda ABD II. Dünya Savaşı'na dâhil olmuştur.

Cevap: C

5. Köy Enstitüleri (1940) yapılan köy okullarına öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan kurumlardır. Askeri ve ekonomik tedbir faaliyetleri arasında gösterilemez. A, B, C, ve E seçenekleri ise bahsedilen tedbir faaliyetleridir.

Cevap: D

6. 1943 yılında İsmet İnönü'nün İngiltere, ABD ve Çin devlet başkanları ile Kahire'de yaptığı görüşmede maddi ve askeri yardımların peşinen yapılması şartı ile II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmayı kabul edeceğini bildirmesi, Türkiye'nin savaşa katılma kararını aldığıının ilk göstergesidir.

Cevap: A

7. Türkiye'nin savaşa katılması ilk kez 1943'te toplanan Casablanca Konferansı'nda İngiltere tarafından gündeme getirilmiştir.

Cevap: A

8. Almanların, Polonya'yı işgal ettikten sonra tüm Baltık bölgesini işgal etmek için uyguladığı taarruz planı güçlü teknolojik silahlarla yapılacak hızlı hareketi esas alan "Yıldırım Harekati"dır.

Cevap: B

9. Benito Mussolini 1922 - 1943 aralığında İtalya devlet başkanlığı yapmış ve uyguladığı yayılmacı - saldırgan politika ile II. Dünya Savaşı'nın mimarlarından biri olmuştur. 1926 Scala Nutku'nda da Mussolini saldırgan söylemlerini ortaya koymuştur.

Cevap: A

10. II. Dünya Savaşı, 1939 - 1945 yılları arasında gerçekleşmiştir. Bu dönemde, Roosevelt ve Truman ABD başkanlığı yapmışlardır. Eisenhower 1950'li yıllarda ABD başkanlığı yapmıştır.

Cevap: C

11. Almanya'nın, İngiltere'ye düzenlediği hava taarruzu "Kartal Hücumu" adıyla bilinir. Almanların İngiltere'yi kesin olarak teslim almayı amaçladığı bu taarruz, İngiltere'ye ağır kayıplar verdirse de amacına ulaşamamıştır.

Cevap: C

12. Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Von Papen'e suikast düzenlemesi (1942), Köy Enstitüleri'nin kurulması (1940), Petrol Ofisi'nin kurulması (1941) ve Turancılık davasının başlaması (1944), II. Dünya Savaşı yıllarında yaşanmış hadiselerdir. Ancak Vakıfbank, Adnan Menderes'in başbakanlığı sırasında 1954'te kurulmuştur.

Cevap: E

13. Soruda verilen kanunu çıkaran ABD, müttefik devletlere yardım edeceğini duyurmuş, Japonya'nın 1941'deki Pearl Harbor saldırısının ardından ABD direkt savaşa dahil olarak müttefikler safına katılmıştır.

Cevap: A

14. 1941 Atlantik Bildirisi'nde gündeme gelen Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın kurulması kararı 1945 Yalta Konferansı'nda alınmıştır. Birleşmiş Milletler, 1945 San Fransisco Konferansı'nda resmen kurulmuştur.

Cevap: B

15. Yalta Konferansı'nda "San Fransisco'da bir konferans toplanacağı, bu konferansta "Birleşmiş Milletlerin" kurulacağı ve konferansa sadece Almanya'ya savaş ilan eden devletlerin katılabileceği kararı alınmıştır. Türkiye bunun üzerine Almanya'ya savaş açarak II. Dünya Savaşı'na katılmıştır. Türkiye'nin savaşa girişi Yalta Konferansı'ndan sonradır.

Cevap: D

1. ABD ile SSCB'nin öne çıktığı ve çıkarlarının çatıştığı 1945 Yalta Konferansı, uzmanlara göre "Büyük İttifak'ın" sonu olarak değerlendirilir. İngiltere ve Fransa'nın etkisiz kaldığı bu konferans, Stalin ve Roosevelt'in etkinliğinde geçtiğinden iki ülke arasındaki Soğuk Savaş ortamının başlangıcı olmuştur. Diğer konferanslar II. Dünya Savaşı sırasında toplanmıştır.

Cevap: A

2. Şıklarda verilen ABD'li devlet adamlarının her birinin SSCB'ye karşı politikalar ürettiği bilinmektedir. Ancak soruda verilen çevreleme siyaseti (Hilal Stratejisi) Spykman tarafından hazırlanmıştır. ABD bu plana göre Avrasya'yı kontrol altına almayı amaçlamıştır. Zira bu plana göre Avrasya'yı kontrol eden güç dünyaya da egemen olacaktır.

Cevap: D

3. Nato 1948'de kurulmuştur. Varşova Paketi 1955 yılında kurulmuştur. Kore Savaşı 1950-52 yılları arasında yaşanmıştır. Mısır'ın Süveyş Kanalı'nı millileştirmesi 1956 yılında gerçekleşmiş, bunun üzerine İngiltere, Fransa, İsrail ve Mısır arasındaki Süveyş Krizi yaşanmıştır.

Ancak Vietnam Savaşı 1965-1973 yılları arasında yaşanmıştır. Küba Buhranı 1962 tarihli bir olay olduğundan Vietnam Savaşı, Küba Krizi'nden sonraki zamanlarda yaşanmıştır.

1945-1962 yılları Soğuk Savaş'ın en şiddetli zamanlarıdır. 1962'deki Küba Nükleer Füze Krizi sonrası oluşan ABD-SSCB ilişkileri daha ılımlı seyretmiş ve bu döneme "Detant (Yumuşama) Dönemi" denmiştir.

Cevap: C

4. 1955 Bandung (Endonezya) ve 1961 (Belgrat) konferansları ile kurulan 3. Blok "Bağlantısızlar Hareketi" adıyla bilinir.

Cevap: E

5. Eisenhower Doktrini'ni Lübnan ve Türkiye desteklemiştir. Ancak Nasır liderliğindeki Mısır, uyguladığı Arap Sosyalizmi ve Arap Birliği politikaları ile ABD karşıtı grupta yer almıştır. Yani Mısır, Eisenhower Doktrini'ni desteklememiştir.

Cevap: A

6. Bağlantısızlar Hareketi'nin öncüsü olan devletler; Yugoslavya, Mısır, Hindistan ve Endonezya'dır. Arnavutluk bu hareketin öncüleri arasında yer almaz.

Cevap: C

7. II. Dünya Savaşı'nın sonrası olarak ABD ve SSCB devletleri güçlenmiş ve dünyanın iki süper gücü olarak sivrilmişlerdir. Her iki devlet de sahip oldukları nükleer silahlar nedeni ile dehşet saçan güçleri ile dünyada denge unsuru olmuşlardır. Soğuk Savaş olarak da anılan ABD - SSCB rekabeti 1991'e kadar devam etmiştir.

Cevap: E

8. SSCB öncülüğündeki Doğu Bloku, Cominform, Comecon, Molotof Planı ve Varşova Paketi Antlaşmaları ile kurulmuştur. (1975) Helsinki'de yapılan konferans Avrupa devletlerinin SSCB'ye ve ondan gelecek tehditlere karşı yapılmıştır. Helsinki Konferansı Batı Bloku antlaşmaları içerisinde yer alır.

Cevap: A

9. A, B, D, E seçeneklerinde verilen gelişmeler Soğuk Savaş yıllarında yaşanmış. Ancak ABD Atlantik Bildirisi'ni 1941 yılında II. Dünya Savaşı'na katılırken yayımlamıştır.

Cevap: C

10. 1950 tarihli Schuman Bildirisi, Avrupa Birliği'nin temeli sayılır. Birlik son şeklini 1992 Maastricht Antlaşması ile almıştır.

Cevap: B

11. CHP'den ayrılan bir grup milletvekili Dörtlü Takrir adında bir grup kurdu. Bu grup daha sonra Demokrat Parti'yi kuracaktır. Bu grupta yer alanlar; Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan, Fuad Köprülü'dür.

Cevap: B

12. SSCB liderliğindeki Varşova Paktı kuvvetleri, 1953'te Macaristan'ı 1968'de Çekoslovakya'yı, 1978'de Afganistan'ı işgale başlamışlardır.

Cevap: E

13. SSCB'nin Küba'ya nükleer füze yerleştirmesi sonucu ABD - SSCB ve Küba arasındaki kriz nükleer savaş tehdidi oluşturmuştur. SSCB Küba'daki füzelere karşı, ABD'nin Türkiye'ye yerleştirdiği (Jüpiter) Nükleer füzelelerini sökmesini istemiştir. Bu istek kabul edilince kriz savaşız olarak çözülmüştür.

Cevap: E

14. A, C, D, E Demokrat Parti Dönemi gelişmeleridir. Ancak Ankara Üniversitesi, 1944 yılında yani İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı döneminde kurulmuştur.

Cevap: B

15. 1945'te San Fransisco Konferansı'na katılan Türkiye burada kurulan Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın kurucu üyeleri arasında yer almıştır. 1955'teki Bağdat Konferansı'nda kurulan, 1959'da Irak'ın ayrılmasından sonra merkezi Ankara'ya taşınarak Cento adını alan örgütün de kurucu üyeleri arasında Türkiye yer almıştır. 1949'da kurulan NATO'ya Türkiye 1952'de katılmıştır. Türkiye NATO'nun kurucu üyesi değildir.

Cevap: D

1. Vietnam Savaşı 1973'e kadar ABD'nin dahil olduğu bir savaştır. Savaşın yaşandığı yıllar ABD ile SSCB arasındaki nükleer gerilimin yumuşadığı 1962'den sonraki zamanlara denk gelmiştir. Yani Vietnam Savaşı Yumuşama (Detant) Dönemi'nde yaşanmıştır. Kore Savaşı 1950 - 1953 arasında, Soğuk Savaş Dönemi'nde, Yugoslavya İç Savaşı ise 1995'e kadar devam eden savaflardır. Bu savaflar Yumuşama Dönemi (1962 - 1991) dışındaki zamanlarda gerçekleşmiştir.
Cevap: A
2. 1971 yılında Çin'de düzenlenen uluslararası Ping Pong turnuvasına davet edilen ABD takımının yanında Çin'e giden ABD'li diplomatlar ile Çinli yetkililer arasında yapılan görüşmeler iki ülkenin yakınlaşmasını sağlamıştır.
Cevap: B
3. 1972 yılında ABD ile SSCB arasında imzalanan (Nükleer Silahları Azaltma Görüşmeleri) Salt I Moskova'da imzalanmıştır.
Cevap: C
4. Şattül Arap Su Yolları problemi 1980-1988 yılları arasında yaşanan İran-İrak savaşının temel nedenidir.
Cevap: A
5. Mescid-i Aksa'daki saldırı sonrasında Ürdün Kralı Hüseyin'in çağrısı ile 57 İslam ülkesi Fas'ın başkenti Rabat'ta toplanmıştır. Bu toplantı da İslam Konferansı Örgütü kurulmuştur.
Cevap: D
6. Endonezya 1973'te kurulan OPEC'in üyesidir. Ancak Arap ülkelerinin arasında kurulan OAPEC'in üyesi değildir.
Cevap: E
7. 1940'ta Şam'da (Suriye) kurulan BAAS Partisi, 1968'de Irak'ta iktidarı ele geçirmiş Sosyalist Arap Partisi'dir.
Cevap: A
8. İranganate Skandalı: Humeyni (İran) rejiminin ABD'den İsrail aracılığı ile gizlice silah satın alması ve bu olayda Ulusal Güvenlik Konseyi üyesi Yrb.Oliver North'un önemli rolü olduğunun anlaşılması ile sonuçlanan olay İran-İrak Savaşları sırasında (1980-1988) yaşanmıştır.
Cevap: D
9. Soruda bahsi geçen kozmonot Sovyetler Birliği (SSCB) vatandaşıdır.
Cevap: E
10. 1964 yılında Türkiye'ye bir uyarı ve tehdit mektubu yollayan ABD Başkanı Johnson'dur. Bu sırada Türkiye Yunanistan'ın adadaki faaliyetlerine karşılık Kıbrıs'a müdahale kararı almıştı. Ancak oluşan ABD - Türkiye gerginliği hareketin gerçekleşmesinin ertelenmesine neden olmuştur.
Cevap: C
11. Kıbrıs Adası'ndaki Türk varlığını yok etmek amacı ile hazırlanan Akritas Planı, Kıbrıs Rum lideri Makarios ve Rum örgütü EOKA tarafından uygulanmaya çalışılmıştır.
Cevap: B

Test 28 Çözümü

12. Hindistan ile Pakistan arasında günümüze kadar gelen sorun Keşmir Meselesi'dir.

Cevap: A

13. BM Güvenlik Konseyi ve Uluslararası Adalet Divanı kararlarından sonra iki ülke temsilcileri Bern'de bir araya gelmiştir. Görüşmeler sonunda imzalanan Bern Deklerasyonu ile taraflar Ege Denizi'nde kıta sahanlığı ile ilgili hiçbir faaliyette bulunmamayı kabul etmişlerdir.

Cevap: C

14. 1960 Askeri Darbesi Cemal Gürsel öncülüğünde gerçekleşmiştir. Demokrat Parti iktidarına son veren Cemal Gürsel ara yönetimden sonra Türkiye'nin 4. Cumhurbaşkanı seçildi.

Cevap: C

15. 1963 Berlin Film Festivali'nde "Susuz Yaz" filmi ile Altın Ayı ödülü kazanan Metin Erksan Türkiye'ye ilk uluslararası sinema ödülünü kazandırmıştır.

Cevap: D

16. Arap – İsrail Savaşları'nda Mısır bir süre sonra İsrail'i Camp David Antlaşması ile tanımıştır. Böylece Arap devletleri arasında İsrail'i tanıyan ilk devlet olmuştur.

Cevap: A

1. Irak'ın Kuveyt'e saldırmasından sonra ABD ve İngiltere öncülüğünde kurulan koalisyon, Irak'a savaş açmıştır. I. Körfez Savaşı 1990-1991 arasında devam etmiştir. Savaş sonunda Irak, Kuveyt'ten çıkarılmıştır. II. Körfez Savaşı 2004'te Irak'ın nükleer silah yaptığı iddiası ile başlamıştır. Yom Kippur ve Altı Gün Savaşları, Arap - İsrail Savaşlarıdır. İran-İrak Savaşı 1980-1988 arasında yaşanmıştır.
Cevap: A
2. Yugoslavya birliği içerisinde bağımsızlığını en son ilan eden devlet Kosova'dır. Kosova 2008'de bağımsızlığını kazanmış, bu devleti ilk tanıyan Türkiye olmuştur.
Cevap: B
3. 1980'lerin sonlarında SSCB devlet başkanı olan Mihail Gorbaçov Glasnot (Açıklık) ve Prestroyka (Yeniden Yapılanma) politikalarını uygulayarak SSCB'yi bir arada tutmayı amaçlamış, ancak Yeltsin'in gerçekleştirdiği darbe ile devrilmiştir. Yeltsin, Rusya Federasyonu'nun bağımsızlığını ilan etmiştir.
Cevap: C
4. Orta Asya Türk Devletleri arasında en fazla doğalgaz rezervi Türkmenistan'da bulunur. Kırgızistan'da altın, Kazakistan'da petrol zenginliği vardır.
Cevap: A
5. Gürcistan Slavların yoğunlukta olduğu bir devlet iken Tacikistan Acem, Afgan nüfuslarının yoğun olduğu kozmopolit bir ülkedir. Yani Gürcistan ve Tacikistan Türk devleti değildir. Diğerleri Türk devletleridir.
Cevap: C
6. Türksoy, Türk devlet ve toplulukları arasındaki kültürel bağları güçlendirmek amacı ile 1993'te Kazakistan'da kurulmuştur. Merkezi Ankara olan örgütün dili Türkçe'dir.
Cevap: C
7. Doğu Bloku SSCB'nin dağılması ile yıkılmış, Sovyet baskısından kurtulan Doğu Avrupa devletleri, Avrupa Birliği ve NATO gibi örgütlere katılmışlar ve bu örgütlerin üye sayısını artırmışlardır. Sovyetlerin Afrika'da üyesi bulunmadığından bu bölge dağılıştan etkilenmemiştir.
Cevap: C
8. Dağlık Karabağ Sorunu Azerbaycan ile Ermenistan arasında yaşanan bir krizdir.
Cevap: D
9. Azınlık hakları, Kopenhag Kriterleri kapsamında belirlenen Avrupa Birliği Kriterleri'dir. Bu nedenle doğru yanıt "C" şıkkıdır.
Cevap: C
10. Bosna Hersek'in Srebrenitza kentindeki 8372 sivil vatanşası katletmekten suçlu bulunup ömür boyu hapse mahkum edilen kişi Sırp Ratko Mladić'tir.
Cevap: A
11. Kazakistan öncülüğünde 1991'de imzalanan antlaşma ile kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu, 11 ülkenin katılımı ile kurulmuştur.
Cevap: A
12. Soruda bahsedilen virüs Ebola'dır. 2013'ten itibaren dünyada yeniden tırmanışa geçen virüs, büyük oranda ölüme neden olmaktadır.
Cevap: D
13. Yaptığı DNA onarımı çalışmaları ile 2015'te NOBEL Kimya ödülünü kazanan ayrıca ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne seçilen ilk Türk Bilim İnsanı Aziz Sancar'dır.
Cevap: B
14. İliki Yozgat'ta, ikincisi Mersin'de açılan ve Cumhurbaşkanı'nın takip ederek önem verdiği projeler Şehir Hastaneleri'dir.
Cevap: B
15. Türk bandıralı Figen Atak isimli geminin Kardak Kayalıkları'nda karaya oturması ile başlayan kayalıkların aidiyeti sorunu Türkiye ve Yunanistan'ı savaşın eşiğine getirmiştir.
Cevap: E